1. TRAVNIK

Rastišče: odprt, sončen prostor.
Opis: veliko svetlobe in dovolj vlage.

2. GOZD

Rastišče: senčen in vlažen prostor.
Opis: v gozdu je manj svetlobe in več vlage.

3. MOČVIRJE

Rastišče: zelo mokra tla.
Opis: močvirje je stalno mokro ali poplavljeno.

4. RIBNIK

Rastišče: stoječa voda.
Opis: ribnik je mirna voda z veliko vlage.

5. OB REKI

Rastišče: vlažna tla ob vodi.
Opis: ob reki imajo rastline veliko vode.

6. GORE

Rastišče: hladno in kamnito okolje.
Opis: v gorah je manj toplote in več vetra.

7. KRAS

Rastišče: suha, kamnita tla.
Opis: na krasu je malo vode in veliko sonca.

8. VRT

Rastišče: obdelana in sončna tla.
Opis: na vrtu rastline rastejo ob negi človeka.

9. NJIVA

Rastišče: obdelano polje.
Opis: na njivi rastline rastejo v velikem številu.

10. PRIMORJE

Rastišče: toplo in sončno podnebje.
Opis: na Primorskem je veliko sonca in manj mraza.

11. SADOVNJAK

Rastišče: sončna in obdelana tla.
Opis: v sadovnjaku rastejo sadna drevesa ob negi človeka.

12. PARK

Rastišče: urejen zeleni prostor.
Opis: v parku rastline rastejo ob negi človeka.

13. ŽIVA MEJA

Rastišče: ob robovih vrtov in polj.
Opis: živa meja nudi zavetje in varuje pred vetrom.

14. BARJE

Rastišče: kisla in mokra tla.
Opis: na barju je veliko vode in malo zraka v tleh.

15. SKALOVJE

Rastišče: plitva tla med skalami.
Opis: rastline v skalovju prenašajo sušo in veter.

16. MORSKA OBALA

Rastišče: slana in vetrovna obala.
Opis: ob morju rastline prenašajo sol in veliko sonca.

17. PEŠČENA TLA

Rastišče: suha in rahla tla.
Opis: voda hitro odteka, zato je manj vlage.

18. GOZDNI ROB

Rastišče: svetel rob gozda.
Opis: na gozdnem robu je več svetlobe kot v gozdu.

19. VINOGRAD

Rastišče: sončna pobočja.
Opis: v vinogradu raste trta na toplih tleh.

20. LONČNICA

Rastišče: prst v loncu.
Opis: lončnice rastejo v posodah ob redni negi človeka.

1

Cveti zelo zgodaj, od februarja do marca. Pojavi se pogosto že skozi sneg.

2

Cveti zgodaj spomladi, od marca do aprila. Uspeva na sončnih legah.

3

Cveti spomladi, od aprila do maja. Pogosta na travnikih in ob poteh.

4

Cveti spomladi, od aprila do maja. Uspeva v svetlih listnatih gozdovih.

5

Cveti pozno spomladi, od maja do junija. Pogosta v vrtovih in parkih.

6

Cveti pozno spomladi in zgodaj poleti, od maja do junija. Uspeva na travnikih.

7

Cveti poleti, od junija do julija. Pogosta na poljih in ob cestah.

8

Cveti poleti, od julija do avgusta. Uspeva na suhih in sončnih legah.

9

Cveti poleti in pozno poleti, od julija do avgusta. Uspeva na travnikih.

10

Cveti pozno poleti in zgodaj jeseni, od avgusta do septembra. Pogosta ob vodah.

1

Cveti jeseni, od septembra do oktobra. Uspeva na travnikih in v svetlih gozdovih.

2

Cveti jeseni, od septembra do oktobra. Pogosta na vrtovih in travnikih.

3

Cveti jeseni, od oktobra do novembra. Uspeva na sončnih in rahlo vlažnih tleh.

4

Cveti pozno jeseni, od novembra do decembra. Pogosta na suhih mestih in ob poteh.

5

Cveti pozimi, od decembra do februarja. Uspeva v blagih predelih.

6

Cveti zgodaj spomladi, od februarja do marca. Pojavi se že pred listanjem.

7

Cveti zgodaj spomladi, od marca do aprila. Cvetovi se pojavijo pred listi.

8

Cveti spomladi, od aprila do maja. Uspeva v sadovnjakih in vrtovih.

9

Cveti spomladi, od aprila do maja. Pogosta v sadovnjakih in na travnikih.

10

Cveti zgodaj poleti, od maja do junija. Uspeva ob gozdovih in vodah.

1.

Barva: bela

2.

Barva: rumena

3.

Barva: rdeča

4.

Barva: rožnata

5.

Barva: vijolična

6.

Barva: modra

7.

Barva: oranžna

8.

Barva: bela in rumena

9.

Barva: rožnata in bela

10.

Barva: vijolična in rumena

11.

Barva: zelena

12.

Barva: bela in vijolična

13.

Barva: rdeča in rumena

14.

Barva: modra in bela

15.

Barva: oranžna in rumena

16.

Barva: rožnata in vijolična

17.

Barva: rdeča in bela

18.

Barva: modra in vijolična

19.

Barva: rumena in oranžna

20.

Barva: pisana

1.

Uporaba: iz cvetov pripravljamo čaj.
Zanimivost: cvetovi se ponoči zaprejo.

2.

Uporaba: liste uporabljamo za čaj in napitke.
Zanimivost: listi imajo močan, svež vonj.

3.

Uporaba: uporabljamo jo za dišeče vrečke in milo.
Zanimivost: njen vonj privablja čebele.

4.

Uporaba: iz semen in olja jo uporabljamo v prehrani.
Zanimivost: mladi cvet se obrača proti soncu.

5.

Uporaba: gel iz listov neguje kožo.
Zanimivost: v debelih listih shranjuje vodo.

6.

Uporaba: mlade liste lahko uporabimo za juho ali čaj.
Zanimivost: drobne dlačice na listih pečejo.

7.

Uporaba: plod uporabljamo v juhah, pireju in sladicah.
Zanimivost: nekateri plodovi zrastejo zelo veliki.

8.

Uporaba: vejice uporabljamo kot začimbo.
Zanimivost: rastlina ostane zelena tudi pozimi.

9.

Uporaba: iz cvetov pripravljamo čaj.
Zanimivost: drevo daje prijetno senco.

10.

Uporaba: iz plodov pripravljamo sok in rozine.
Zanimivost: rastlina se oprijema opore z viticami.

11.

Uporaba: vejice uporabljamo kot začimbo pri kuhanju.
Zanimivost: rastlina dobro prenaša sušo.

12.

Uporaba: cvetove uporabljamo za mazila in kreme.
Zanimivost: cvetovi se odprejo, ko sije sonce.

13.

Uporaba: liste uporabljamo v omakah in solatah.
Zanimivost: rastlina ima zelo močan vonj.

14.

Uporaba: mlade liste uporabljamo za solato.
Zanimivost: iz cveta nastane puhasta lučka.

15.

Uporaba: liste in vejice uporabljamo kot začimbo.
Zanimivost: majhni cvetovi privabljajo čebele.

16.

Uporaba: liste uporabljamo za čaj.
Zanimivost: listi so mehki in prijetno dišijo.

17.

Uporaba: stroke uporabljamo pri pripravi hrane.
Zanimivost: rastlina ima značilen močan vonj.

18.

Uporaba: liste uporabljamo v juhah in omakah.
Zanimivost: rastlina vsebuje veliko vitamina C.

19.

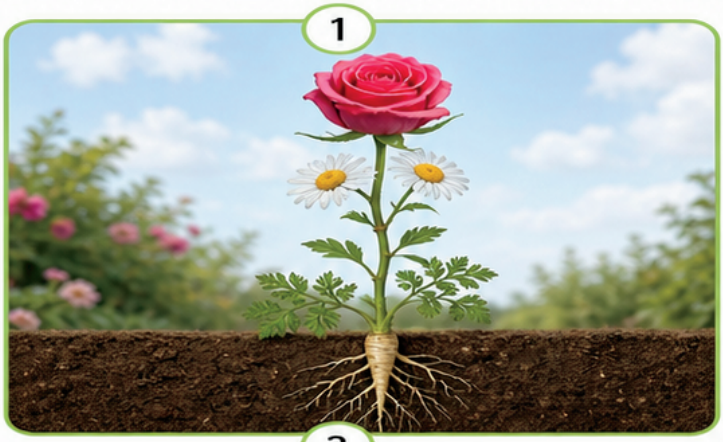
Uporaba: iz cvetov pripravljamo sirup in sok.
Zanimivost: cvetovi prijetno dišijo.

20.

Uporaba: plodove uporabljamo za marmelado in sladice.
Zanimivost: drobna semena so na zunanji strani ploda.

1

2

3

4

5

6

7

8

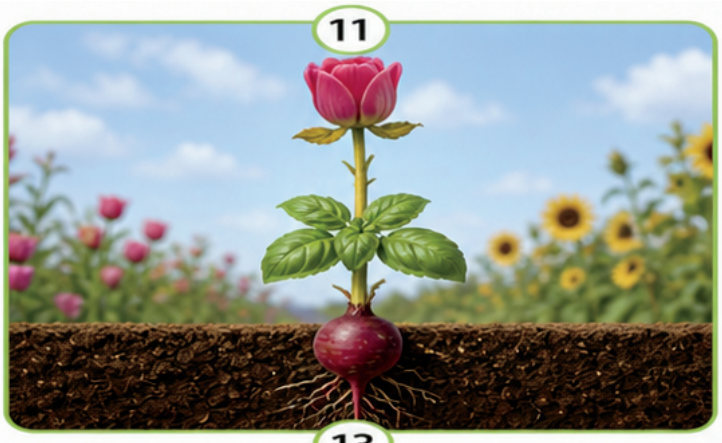

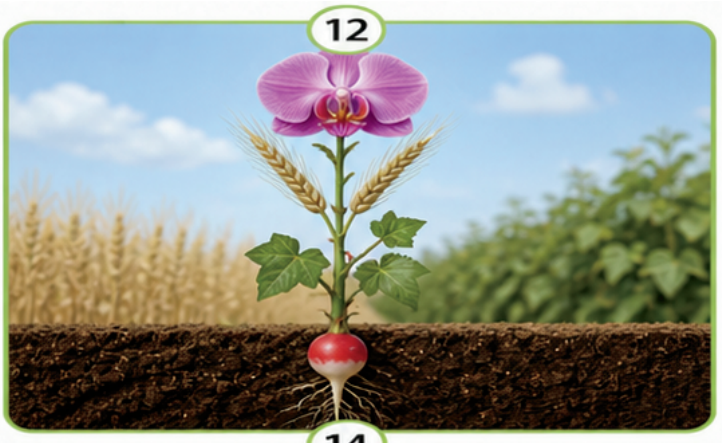
9

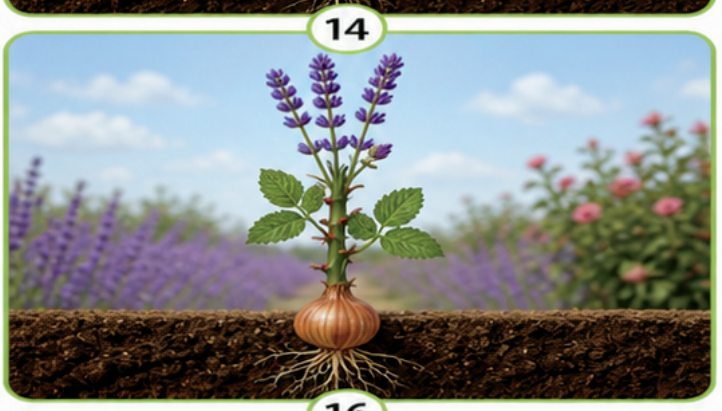
10

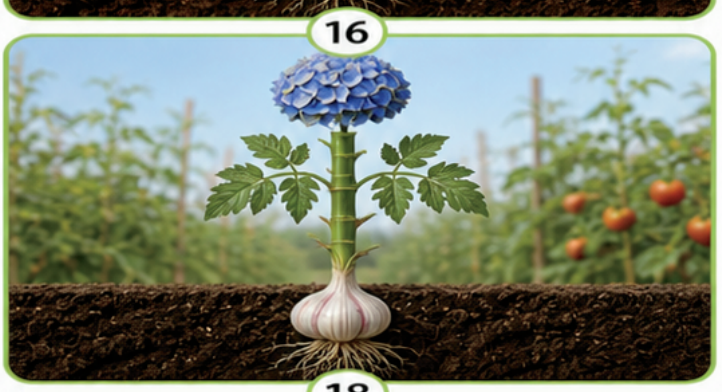

11

12

13

14

15

16

17

18

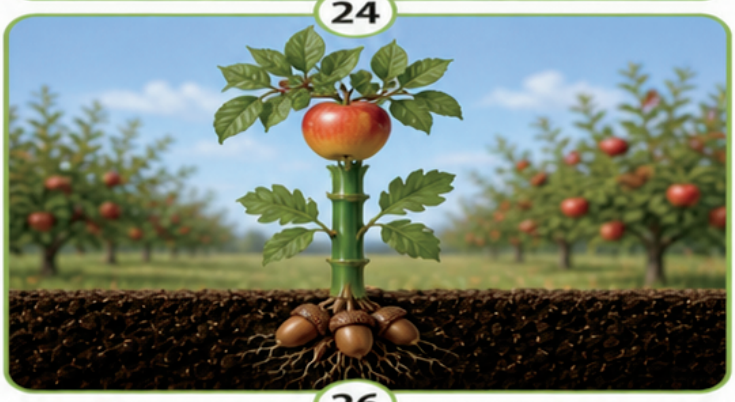

19

20

21

22

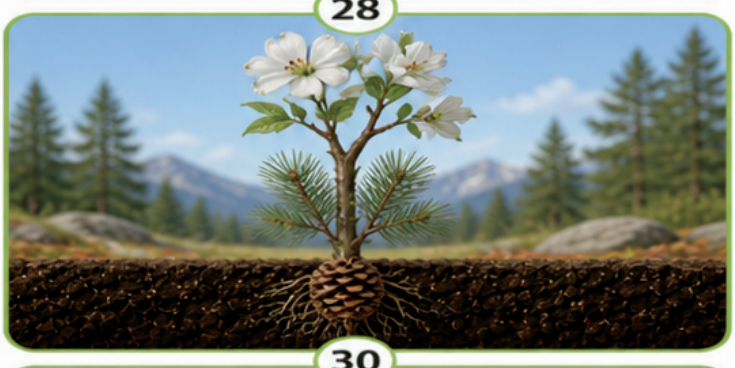

23

24

25

26

27

28

29

30

1 bela	2 rumena	3 rdeča	4 modra	5 vijolična	6 rožnata	7 oranžna	8 zelena	9 rumena dodina	10 siva
1 bela in rumena	2 rumena in oranžna	3 rdeča in rumena	4 modra in bela	5 vijolična in rožnata	6 rožnata in bela	7 modra in vijolična	8 rdeča in rožnata	9 zelena in rumena	10 bela in modra
1 Uporabljamo jo v zdravilstvu.	2 Uporabljamo jo v kuhinji.	3 Uporabljamo jo za čaj.	4 Uporabljamo jo v kozmetiki.	5 Uporabljamo jo kot začimbo.	6 Uporabljamo jo kot okrasno rastlino.	7 Uporabljamo jo za izdelavo olja.	8 Uporabljamo jo v aromaterapiji.	9 Uporabljamo jo za izdelavo naravnih barvil.	10 Uporabljamo jo za privabljanje žuželk.
1 Privablja metulje in čebele.	2 Je medovitna rastlina.	3 Raste tudi na suhih tleh.	4 Ima prijeten vonj.	5 Njeni cvetovi se odpirajo le podnevi.	6 Lahko jo posadimo v lonce.	7 Je trajnica – živi več let.	8 Cvetovi so užitni.	9 Dobro prenaša mraz.	10 Hitro se razmnožuje.

ZAKAJ SE UČIMO PISATI OPIS?

Opis rastline in opis predmeta

OPIS RASTLINE

1. da rastlino natančno opazujem,
2. da znam poimenovati njene dele in lastnosti,
3. da znam povedati, kje raste in za kai je uporabna,
4. da razvijam naravoslovno znanje,
5. da se učim pisati jasno, urejeno in po vrsti.

Ko opišem rastlino, pokažem, da jo razumem in jo znam predstaviti drugim.

OPIS PREDMETA

1. da predmet natančno opazujem,
2. da znam povedati, iz česa je, iz katerih delov je in čemu je namenjen,
3. da znam opisati njegovo velikost, obliko in posebnosti,
4. da razvijam besedni zaklad in tehnično razmišljanje,
5. da se učim pisati smiselno, natančno in pregledno.

Ko opišem predmet, pokažem, da znam opazovati, razmišljati in ubesediti bistvene podatke.

ZAPOMNIM SI

- Z opisovanjem vadim opazovanje.
- Z opisovanjem se učim natančnega izražanja.
- Z opisovanjem bogatim besedni zaklad.
- Z opisovanjem lažje predstavljam svoje znanje.

OPIS RASTLINE

Ko rastlino opisujem,
najprej jo **poimenujem**.
Potem **videz** ji dodam,
kakšna je, opišem lepo vam.

Kdaj **zacveti**, **kje živi**,
v gozdu, vrtu ali ob vodi.
Za kaj **služi,** komu koristi,
vse to v opisu se zvrsti.

Na koncu le **družino** še omenim,
pa opis smiselno zaključim.
Ko po vrsti vse to povem,
s celim opisom rastline vas objamem.

Ime, videz, cvetenje,
rastišče in življenje.
Uporabnost, družina —
opis rastline je vrlina.
Ne mešaj vsega kar tako,
naj teče lepo in smiselno!

OPIS PREDMETA

Ko predmet opisujem,
po vrsti ga raziskujem.
Najprej **dele** vse naštejem,
iz **česa** je, preštejem.

Velikost hitro izmerim,
barvo zraven še dodam.
Čemu služi, razložim,
in še **posebnosti** ne pozabim.

Deli, snov in velikost,
barva, namen in posebnost.
Ko vse to lepo povežeš,
super opis predmeta dosežeš.

Deli, snov, velikost,
barva, namen, posebnost.
Če po vrsti jih poveš,
opis predmeta znaš, to veš?

OPIS RASTLINE

Ko rastlino opisujem,
najprej jo **poimenujem**.
Potem **videz** ji dodam,
kakšna je, opišem lepo vam.

Kdaj **zacveti**, **kje živi,**
v gozdu, vrtu ali ob vodi.
Za kaj **služi**, komu koristi,
vse to v opisu se zvrsti.

Na koncu le **družino** še omenim,
pa opis smiselno zaključim.
Ko po vrsti vse to povem,
s celim opisom rastline vas objamem.

Ime, videz, cvetenje,
rastišče in življenje.
Uporabnost, družina –
opis rastline je vrlina.
Ne mešaj vsega kar tako,
naj teče lepo in smiselno!

OPIS PREDMETA

Ko predmet opisujem,
po vrsti ga raziskujem.
Najprej **dele** vse naštejem,
iz **česa** je, preštejem.

Velikost hitro izmerim,
barvo zraven še dodam.
Čemu služi, razložim,
in še **posebnosti** ne pozabim.

Deli, snov, velikost,
barva, namen, posebnost.
Če po vrsti jih poveš,
opis predmeta znaš, to veš?

OPIS RASTLINE

Ko rastlino opisujem,
najprej jo poimenujem.
Potem videz ji dodam,
kakšna je, opišem lepo vam.

Kdaj zacveti, kje živi,
v gozdu, vrtu ali ob vodi.
Za kaj služi, komu koristi,
vse to v opisu se zvrsti.

Na koncu le družino še omenim,
pa opis smiselno zaključim.
Ko po vrsti vse to povem,
s celim opisom rastline vas objamem.

Ime, videz, cvetenje,
rastišče in življenje.
Uporabnost, družina –
opis rastline je vrlina.
Ne mešaj vsega kar tako,
naj teče lepo in smiselno!

OPIS PREDMETA

Ko predmet opisujem,
po vrsti ga raziskujem.
Najprej dele vse naštejem,
iz česa je, preštejem.

Velikost hitro izmerim,
barvo zraven še dodam.
Čemu služi, razložim,
in še posebnosti ne pozabim.

Deli, snov in velikost,
barva, namen in posebnost.
Ko vse to lepo povežeš,
super opis predmeta dosežeš.

Deli, snov, velikost,
barva, namen, posebnost.
Če po vrsti jih poveš,
opis predmeta znaš, to veš?

Deli, snov, velikost,
barva, namen, posebnost.
Če po vrsti jih poveš,
opis predmeta znaš, to veš?

Ko rastlino opisujem,
najprej jo **poimenujem**.
Potem **videz** ji dodam,
kakšna je, opišem lepo vam.

Kdaj **zacveti**, **kje živi,**
v gozdu, vrtu ali ob vodi.
Za kaj **služ**i, komu koristi,
vse to v opisu se zvrsti.

Na koncu le **družino** še omenim,
pa opis smiselno zaključim.
Ko po vrsti vse to povem,
s celim opisom rastline vas objamem.

OPIS RASTLINE

UČNA POT – kako napišemo opis rastline

Kaj je opis rastline?

Opis rastline je besedilo, v katerem predstavimo rastlino: kako se imenuje, v katero družino spada, kakšna je njena zunanjost, kje raste, kdaj cveti in za kaj jo uporabljamo.

Pri opisu uporabimo ključne besede in napišemo bistvene podatke.

1. KORAK

Izberem rastlino, ki jo bom opisal/-a.

- Lahko je sobna, vrtna, travniška ali gozdna rastlina.
- Pomembno je, da jo dobro opazujem.

2. KORAK

Določim, katero rastlino opisujem, in jo opazujem.

Poimenujem rastlino in zberem podatke o njej.

3. KORAK

Sestavni deli opisa rastline

- **O imenu rastline** – kako se rastlina imenuje.
- **O družini** – v katero družino spada.
- **O zunanjosti** – iz katerih delov je, kakšne oblike, velikosti in barve je.
- **O rastišču** – kje raste.
- **O času cvetenja** – kdaj cveti.
- **O uporabnosti** – za kaj jo uporabljamo.

Razporedim ključne besede ali naredim miselni vzorec.

4. KORAK

Kako lahko začnem opis?

Rastlina se imenuje _____.
Spada v družino _____.
Raste na/ob/v _____.
Njena zunanjost je _____.
Cveti _____.
Uporabljamo jo za _____.

5. KORAK

Napišem opis v smiselnih povedih.

- Dodam natančne opise in bogate besede.
- Uporabljam jasne in smiselne povedi.

6. KORAK – PREVERIM

Preverim zapis in ga uredim.

- Popravim pravopisne in druge napake.

ZAČETEK

KONEC

Zapomnim si:

- Opisujem bistvene značilnosti rastline.
- Pišem po vrstnem redu.
- Uporabljam jasne in smiselne povedi.
- Pišem v sedanjiku.

PAZI: piši urejeno, v smiselnih povedih in brez pravopisnih napak.

KRITERIJI USPEŠNOSTI – OPIS RASTLINE

1. VSEBINA

- Poimenujem rastlino.
- Napišem, v katero družino spada.
- Opišem njeno zunanjost (korenina, steblo, listi, cvet, plod).
- Navedem obliko, velikost in barvo.
- Napišem, kje raste.
- Napišem, kdaj cveti.
- Povem, za kaj jo uporabljamo oziroma zakaj je pomembna.

2. ZGRADBA BESEDILA

- Podatke uredim v smiselnem zaporedju.
- Pišem povezano in v celih povedih.
- Povedi povežem v smiselno besedilo.
- Uporabim uvod, jedro in zaključek, če je to potrebno.

3. JEZIK

- Uporabljam natančne in ustrezne besede.
- Pišem v sedanjiku.
- Pazim na veliko začetnico.
- Uporabljam ustrezna ločila.
- Besede zapisujem pravopisno pravilno.

4. UREJENOST IN SAMOPREVERJANJE

- Moj zapis je čitljiv in urejen.
- Po pisanju besedilo ponovno preberem.
- Popravim napake in po potrebi dopolnim opis.
- Preverim, ali sem vključil/-a vse bistvene podatke.

USPEŠEN BOM, KO BOM:

- ☑ opisal bistvene značilnosti rastline,
- ☑ pisal v smiselnem zaporedju,
- ☑ uporabljal ustrezen knjižni jezik,
- ☑ samostojno pregledal in izboljšal svoj zapis.

Opis rastline – KAKTUS

Kaktus je rastlina, ki spada v družino kaktusovk.

Najpogosteje raste v puščavah in drugih zelo suhih krajih, kjer pade zelo malo dežja. Ker je prilagojen na življenje v vročini in suši, lahko preživi tam, kjer bi druge rastline težko rasle. Veliko vrst kaktusov pa ljudje gojijo tudi doma v lončkih, saj so zanimivi, lepi in ne zahtevajo veliko nege.

Kaktus ima zelo posebno zunanjost. Ima debelo, mesnato steblo, v katerem shranjuje vodo, zato lahko dolgo časa preživi brez zalivanja. Njegovo steblo je največkrat zeleno, saj v njem poteka tudi izdelovanje hrane za rastlino. Namesto listov ima navadno bodice, ki ga varujejo pred živalmi in hkrati pomagajo, da rastlina izgubi manj vode. Kaktusi so lahko zelo različnih oblik in velikosti. Nekateri so majhni in okrogli, drugi so visoki in stebrasti, nekateri pa imajo več stranskih poganjkov, zato so videti kot da imajo “roke”.

Nekateri kaktusi cvetijo spomladi ali poleti. Njihovi cvetovi so lahko zelo veliki, lepi in različnih barv, na primer beli, rumeni, rožnati ali rdeči. Cvetovi pogosto trajajo le kratek čas, vendar so kljub temu zelo opazni in posebni. Čeprav so kaktusi na pogled bodičasti in trdi, so njihovi cvetovi pogosto nežni in zelo privlačni.

Kaktus uporabljamo predvsem za okras, saj je priljubljena sobna rastlina. Ljudje ga imajo radi tudi zato, ker ne potrebuje veliko vode in ga je precej lahko negovati. Poleg tega je zelo zanimiva rastlina, saj se je odlično prilagodila življenju v sušnih razmerah. Zanimivo je, da je najvišji kaktus saguaro, ki lahko zraste več kot 15 metrov visoko, najstarejši kaktusi pa lahko živijo tudi več kot 150 let. Zato kaktus ni le lepa, ampak tudi zelo posebna in trpežna rastlina.

OPIS RASTLINE – BAMBUS

Bambusoideae – spoznajmo bambus

1 Kaj je bambus?

Bambus je rastlina, ki spada v družino trav. Je visoka in hitro rastoča rastlina z dolgimi, votlimi stebli. Njegovi listi so ozki in zeleni. Nekatere vrste bambusa zrastejo zelo visoko in tvorijo goste šope ali gozdove.

Pri opisu uporabimo ključne besede in napišemo bistvene podatke.

2 Koraki pri pisanju

1. Izberem rastlino.
2. Zberem podatke o rastlini.
3. Razporedim ključne besede.
4. Napišem opis v smiselnih povedih.
5. Preverim zapis in ga uredim.

3 Miselni vzorec – ključne besede

BAMBUS

- **Ime rastline –** bambus
- **Družina –** trave
- **Zunanjost –** visoka rastlina, votla stebla, ozki zeleni listi, členjena stebla
- **Rastišče –** Azija, tropska in subtropska območja, vrtovi, parki
- **Čas cvetenja –** redko cveti, pri nekaterih vrstah po več letih
- **Uporabnost –** gradnja, pohištvo, papir, okras, hrana za nekatere živali

4 Opis rastline: bambus

1. Ime rastline
Rastlina se imenuje bambus. Bambus je zelo znana rastlina, ki jo ljudje prepoznamo po visokih steblih in hitri rasti. Pogosto ga povezujemo z azijskimi pokrajinami.

2. Družina
Bambus spada v družino trav. Čeprav je videti kot drevo, v resnici ni drevo, ampak posebna vrsta trave. V družino trav spadajo tudi pšenica, riž in koruza.

3. Zunanjost
Bambus je visoka rastlina z dolgimi, ravnimi in votlimi stebli. Stebla so členjena, gladka in največkrat zelena. Njegovi listi so ozki, suličasti in zeleni. Nekatere vrste bambusa zrastejo zelo visoko.

4. Rastišče
Bambus raste predvsem v Aziji, najdemo pa ga tudi v drugih tropskih in subtropskih krajih. Raste v gozdovih, vrtovih in parkih. Dobro uspeva na toplih in vlažnih mestih.

5. Čas cvetenja
Bambus cveti zelo redko. Nekatere vrste zacvetijo šele po več letih, včasih celo po več desetletjih. Zato cvetenja bambusa ne vidimo pogosto.

6. Uporabnost
Bambus je zelo uporaben. Ljudje ga uporabljajo za gradnjo, izdelavo pohištva, papirja in različnih predmetov. Uporablja se tudi kot okrasna rastlina, nekatere živali, na primer panda, pa ga jedo kot hrano.

Kako lahko začnem opis?

Rastlina se imenuje _____.
Spada v družino _____.
Raste na/v _____.
Njena zunanjost je _____.
Cveti _____.
Uporabljamo jo za _____.

Zapomnim si:

- Opišem bistvene značilnosti rastline.
- Pišem po vrstnem redu.
- Uporabljam jasne in smiselne povedi.

OPIS RASTLINE – MALINA

Rubus idaeus – spoznajmo malino

1 Kaj je malina?

Malina je rastlina, ki spada v družino rožnic. Je grmasta rastlina z zelenimi listi, drobnimi belimi cvetovi in rdečimi plodovi, ki jih imenujemo maline.

Pri opisu uporabimo ključne besede in napišemo bistvene podatke.

2 Koraki pri pisanju

1. Izberem rastlino.
2. Zberem podatke o rastlini.
3. Razporedim ključne besede.
4. Napišem opis v smiselnih povedih.
5. Preverim zapis in ga uredim.

3 Miselni vzorec – ključne besede

4 Opis rastline: malina

1. Ime rastline
Rastlina se imenuje malina. Njeni plodovi se prav tako imenujejo maline. Malina je zelo znana rastlina, saj jo ljudje pogosto gojijo na vrtovih. Prepoznamo jo po rdečih, sočnih in sladkih plodovih.

2. Družina
Malina spada v družino rožnic. V to družino spadajo tudi nekatere druge znane rastline, na primer jagoda, robida, jabolko in hruška. Rastline iz družine rožnic imajo pogosto lepe cvetove in užitne plodove.

3. Zunanjost
Malina je grmasta rastlina. Ima dolga zelena stebla, ki so lahko tudi trnasta. Njeni listi so zeleni, nazobčani in sestavljeni iz več manjših lističev. Cvetovi maline so majhni in beli.. Iz cvetov se razvijejo rdeči plodovi, ki so sestavljeni iz številnih drobnih delov.

4. Rastišče
Malina raste na vrtovih, ob gozdnih robovih, na jasah in ob poteh. Dobro uspeva na sončnih ali polsenčnih mestih. Za rast potrebuje dovolj svetlobe, vode in rodovitno zemljo. Ljudje jo pogosto sadijo na vrtove, ker so njeni plodovi uporabni in okusni.

5. Čas cvetenja
Malina običajno cveti spomladi in v začetku poletja. Takrat se na rastlini pojavijo drobni beli cvetovi. Iz cvetov se nato razvijejo plodovi. Maline največkrat dozorijo poleti, ko postanejo rdeče, mehke, sočne in sladke.

6. Uporabnost
Malino uporabljamo predvsem zaradi njenih plodov. Maline lahko jemo sveže ali jih uporabimo za pripravo soka, sirupa, marmelade, čaja, peciva in različnih sladic. Iz malin lahko pripravimo tudi sadne kupe, jogurte in kompote. Malina je koristna rastlina, ker so njeni plodovi okusni, zdravi in bogati z vitamini.

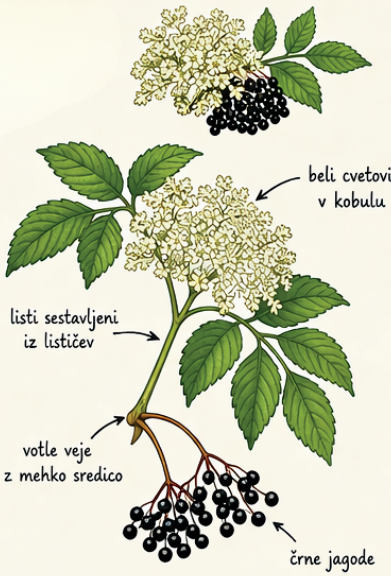
Kako lahko začnem opis?

Rastlina se imenuje _____ .
Spada v družino _____ .
Raste na/v _____ .
Njena zunanjost je _____ .
Cveti _____ .
Uporabljamo jo za _____ .

Zapomnim si:

- Opišem bistvene značilnosti rastline.
- Pišem po vrstnem redu.
- Uporabljam jasne in smiselne povedi.

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

BEZEG

IME RASTLINE
bezeg

DRUŽINA
zimzelenovke (Adoxaceae)

RASTIŠČE
- ob robovih gozdov
- žive meje, ob poteh
- zapuščena zemljišča
- vlažna grmišča
- sončna in polsenčna mesta

ZUNANJOST
- grm ali manjše drevo
- votle veje z belo sredico
- listi sestavljeni iz lističev
- beli cvetovi v kobulih
- črne jagode

ČAS CVETENJA
maj – junij (cvetovi)
avgust – september (plodovi)

UPORABNOST
- cvetovi: čaj, sirup, sok, bezgov šampanjec, sladice
- plodovi: sok, marmelade, žele, sirupi, likerji (po kuhanju)
- blagodejen vpliv na zdravje

ZAPOMNIM SI:
- ✓ Bezeg je grm ali manjše drevo z belimi cvetovi in črnimi jagodami.
- ✓ Spada v družino zimzelenovke (Adoxaceae).
- ✓ Raste ob robovih gozdov, ob poteh, v grmiščih in vlažnih krajih.
- ✓ Cveti maja in junija, plodove dozori avgusta in septembra.
- ✓ Uporabljamo cvetove in plodove za pripravo napitkov, sladic in domačih pripravkov.
- ✓ Bezeg je zdravilna rastlina, ki pomaga pri prehladu in krepi odpornost.

ALI VEŠ? Vsi deli rastline, razen cvetov in plodov, so lahko strupeni. Plodove bezga vedno kuhaj pred uživanjem!

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

MARJETICA

IME RASTLINE
marjetica

DRUŽINA
nebinovke (Asteraceae)

RASTIŠČE
- travniki
- zelenice, parki
- ob poteh
- vrtovi
- sončna do polsenčna mesta
- rahla, rodovitna, zmerno vlažna tla

ZUNANJOST
- zelnata rastlina
- nizka rast
- košek: rumeni cevasti cvetovi v sredini, beli jezičasti okrog sredine
- listi podolgovati, nazobčani, v rozeti
- tanko steblo z enim cvetom

ČAS CVETENJA
od zgodnje pomladi do pozne jeseni (največ spomladi in v začetku poletja)

UPORABNOST
- čaj iz cvetov za prebavo in pri prehladu
- okrasna rastlina
- pomembna za čebele in druge žuželke

posamezen cvet marjetice

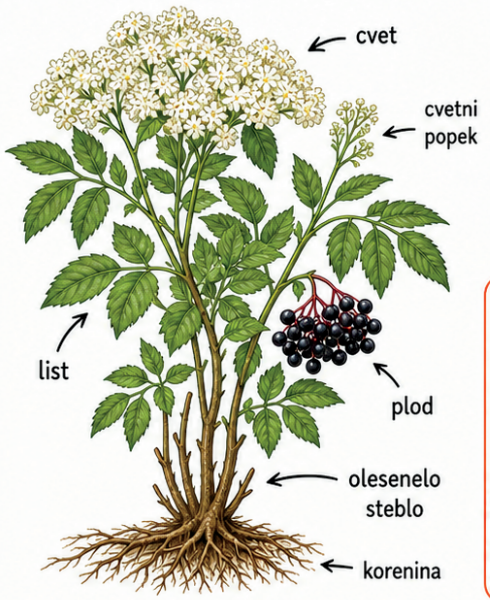

travnik poln marjetic

ZAPOMNIM SI:
- ✓ Marjetica je zelnata rastlina z belimi in rumenimi cvetovi.
- ✓ Spada v družino nebinovk.
- ✓ Raste na travnikih, zelenicah, v parkih in na vrtovih.
- ✓ Cveti od zgodnje pomladi do pozne jeseni.
- ✓ Uporabljamo jo za čaj in kot okrasno rastlino.
- ✓ Marjetica je pomembna za čebele in druge žuželke.

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

BEZEG

IME RASTLINE
bezeg
Sambucus nigra

DRUŽINA
pižmovkovke (Adoxaceae)

RASTIŠČE
- sončna ali polsenčna mesta
- rodovitna, dovolj vlažna tla
- gozdni robovi, žive meje, vrtovi in ob poti
- pogosto raste v bližini hiš

ZUNANJOST
- grm ali manjše drevo
- olesenelo steblo
- listi so sestavljeni iz več lističev
- listi so nazobčani in zeleni
- cvetovi so drobni, beli ali kremasti in zbrani v velika socvetja
- plod je temno vijoličasta do črna jagoda

ČAS CVETENJA
maja in junija

UPORABNOST
- zdravilna in uporabna rastlina
- iz cvetov pripravljamo sirup, čaj in sok
- iz plodov pripravljamo sok, marmelado in sirup
- cvetovi privabljajo opraševalce
- uporabljamo ga tudi v ljudskem zdravilstvu

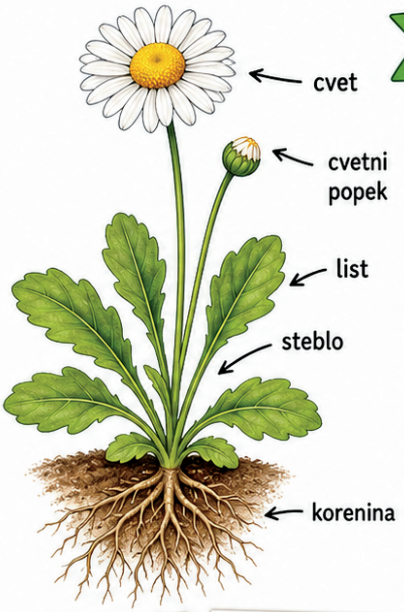

bezeg – cvet

bezeg – grm

plodovi bezga

ZAPOMNIM SI:
- ✓ Bezeg je grm ali manjše drevo iz družine pižmovkovk.
- ✓ Ima olesenelo steblo ter sestavljene, nazobčane liste.
- ✓ Cvetovi so drobni, beli in zbrani v velika socvetja.
- ✓ Cveti maja in junija.
- ✓ Raste na sončnih ali polsenčnih mestih v rodovitnih tleh.
- ✓ Iz cvetov in plodov pripravljamo različne napitke in izdelke.

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

MARJETICA

IME RASTLINE
marjetica
Bellis perennis

DRUŽINA
nebinovke (Asteraceae)

RASTIŠČE
- travniki, zelenice, vrtovi in ob poteh
- sončna ali polsenčna mesta
- zmerno vlažna, rodovitna tla
- zelo pogosta v naravi

ZUNANJOST
- nizka zelnata rastlina
- listi so v pritlični rozeti
- listi so zeleni, lopatičasti
- steblo je tanko in brezlistno
- cvet ima bele venčne lističe in rumeno sredino
- cvetovi se odpirajo na soncu

ČAS CVETENJA
od marca do novembra

UPORABNOST
- okrasna in travniška rastlina
- privablja čebele in druge opraševalce
- mlade liste lahko dodamo v solato
- iz cvetov pripravljamo tudi čaj
- uporablja se tudi v ljudskem zdravilstvu

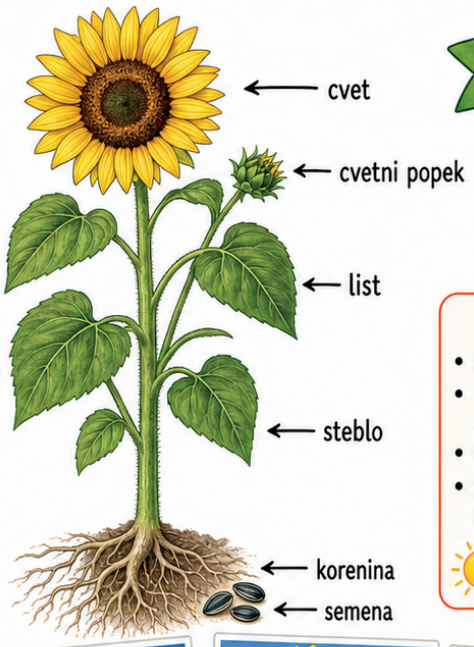

marjetica – cvet

marjetica – rastlina

marjetice na travniku

ZAPOMNIM SI:
- ✓ Marjetica je nizka rastlina iz družine nebinovk.
- ✓ Ima pritlične liste, tanko steblo in bel cvet z rumeno sredino.
- ✓ Raste na travnikih, zelenicah in vrtovih.
- ✓ Cveti od marca do novembra.
- ✓ Privablja opraševalce in je tudi uporabna rastlina.

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

SONČNICA

IME RASTLINE
sončnica
Helianthus annuus

DRUŽINA
nebinovke (*Asteraceae*)

RASTIŠČE
- sončna in topla mesta
- rodovitna, globoka in zmerno vlažna tla
- vrtovi, njive in ob hišah
- potrebuje dovolj prostora za rast

ZUNANJOST
- enoletna zelnata rastlina
- ima visoko, močno in dlakavo steblo
- listi so veliki, srčasti in hrapavi
- cvet je velik, rumen, s temno sredino
- cvet se obrača proti soncu
- plod so sončnična semena

ČAS CVETENJA
od julija do septembra

UPORABNOST
- okrasna rastlina
- semena uporabljamo za hrano
- iz semen pridobivamo sončnično olje
- hrana za ptice in druge živali
- pogosto jo sadimo na vrtovih in poljih

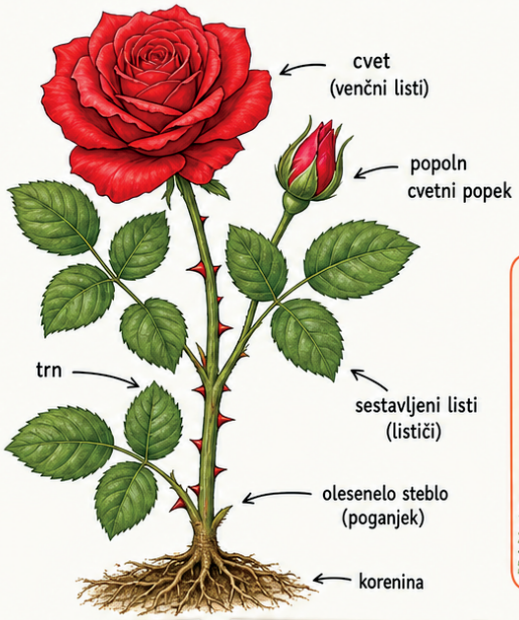

sončnica – cvet

sončnica – rastlina

semena sončnice

ZAPOMNIM SI:
- Sončnica je enoletna rastlina iz družine nebinovk.
- Ima visoko steblo, velike liste in velik rumen cvet.
- Raste na sončnih in toplih mestih.
- Cveti od julija do septembra.
- Njena semena uporabljamo za hrano in za olje.

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

VRTNICA

IME RASTLINE
vrtnica
Rosa

DRUŽINA
rožnice (Rosaceae)

RASTIŠČE
- sončna in zračna mesta
- rodovitna, dobro odcedna tla
- vrtovi, parki, gredice in ob poteh
- lahko raste tudi v loncu

ZUNANJOST
- grmasta rastlina
- olesenelo steblo
- trni na steblu
- listi so sestavljeni iz več lističev
- listi so nazobčani in zeleni
- cvetovi so veliki, dišeči in različnih barv
- plod je šipek

ČAS CVETENJA
od pozne pomladi do jeseni; najbolj obilno v začetku poletja

UPORABNOST
- okrasna rastlina
- za šopke in aranžmaje
- iz cvetnih listov pripravljamo marmelado, sirup ali čaj
- iz nekaterih vrst pridobivamo rožno olje
- simbol ljubezni in lepote

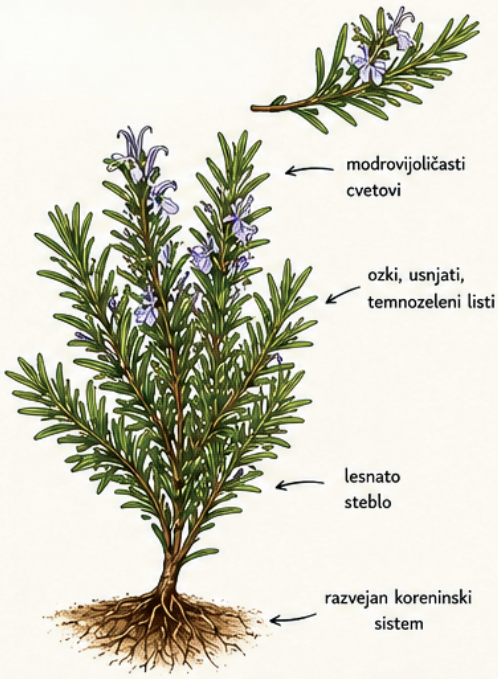

vrtnica – cvet

vrtnica – grm

plodovi vrtnice (šipki)

ZAPOMNIM SI:
- Vrtnica je grmasta rastlina iz družine rožnic.
- Ima olesenelo steblo s trni in sestavljene, nazobčane liste.
- Cvetovi so veliki, dišeči in različnih barv.
- Uspeva na sončnih mestih v rodovitnih, dobro odcednih tleh.
- Cveti od pozne pomladi do jeseni.
- Uporabljamo jo kot okrasno rastlino, za šopke in iz cvetov pripravljamo tudi različne izdelke.
- Vrtnica je simbol ljubezni, lepote in nežnosti.

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

ROŽMARIN

IME RASTLINE
rožmarin

DRUŽINA
ustnatice (Lamiaceae)

ZUNANJOST
- zimzelena rastlina
- lesnato steblo
- ozki, usnjati listi
- na zgornji strani temnozeleni, spodaj srebrnkasti
- značilen aromatičen vonj
- modrovijoličasti cvetovi

RASTIŠČE
- sončne lege
- topla podnebja
- apnenčasta, dobro odcedna tla
- Sredozemlje, vrtovi, terase, lonci
- ne prenaša pozebe

ČAS CVETENJA
marec – maj

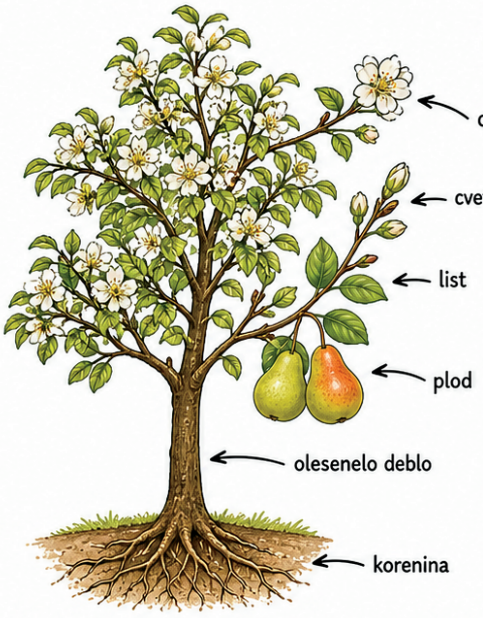
UPORABNOST
- začimba v kulinariki
- čaj iz listov
- eterično olje
- kopeli in kozmetika
- spodbuja prebavo, prekrvavitev in deluje poživljajoče

cvetovi rožmarina

listi rožmarina

rastlina rožmarina

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

HRUŠKA

IME RASTLINE
hruška
Pyrus communis

DRUŽINA
rožnice (Rosaceae)

ZUNANJOST
- listnato sadno drevo
- olesenelo deblo
- listi so enostavni, ovalni in nazobčani
- spomladi ima bele cvetove
- plod je hruška
- plod je zelen, rumen ali rdečkast

RASTIŠČE
- sončna in zračna mesta
- rodovitna, globoka in zmerno vlažna tla
- sadovnjaki, vrtovi in travniki ob hišah
- uspeva v zmernem podnebju

ČAS CVETENJA
aprila in maja

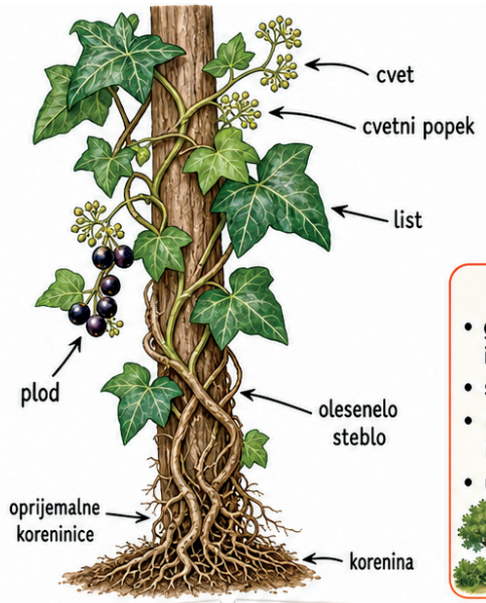
UPORABNOST
- sadno drevo
- plodove jemo sveže
- za sok, kompot, marmelado in sušenje
- plodovi vsebujejo vitamine in vlaknine

hruška – cvet

hruška – drevo

plodovi hruške

ZAPOMNIM SI:
- ✓ Hruška je sadno drevo iz družine rožnic.
- ✓ Ima olesenelo deblo, ovalne liste in bele cvetove.
- ✓ Njen plod je hruška.
- ✓ Cveti aprila in maja.
- ✓ Uspeva na sončnih mestih v rodovitnih tleh.
- ✓ Hruške jemo sveže ali predelane.

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

BRŠLJAN

IME RASTLINE
bršljan
Hedera helix

DRUŽINA
bršljanovke (*Araliaceae*)

RASTIŠČE
- gozdovi, vrtovi, parki in žive meje
- senčna ali polsenčna mesta
- raste ob zidovih, ograjah in drevesih
- uspeva v različnih tleh

ZUNANJOST
- zimzelena vzpenjavka
- olesenelo steblo
- ima oprijemalne koreninice
- listi so temnozeleni, bleščeči in krpati
- cvetovi so drobni, rumenkasto zeleni
- plod je temna jagoda

ČAS CVETENJA
septembra in oktobra

UPORABNOST
- okrasna rastlina
- pogosto prekriva zidove in ograje
- nudi zavetje živalim
- pomembna je za pozne opraševalce
- v ljudskem zdravilstvu uporabljajo nekatere izvlečke

bršljan – list

bršljan – rastlina

plodovi bršljana

ZAPOMNIM SI:

- ✓ Bršljan je zimzelena rastlina iz družine bršljanovk.
- ✓ Je vzpenjavka z olesenelim steblom in oprijemalnimi koreninicami.
- ✓ Ima temnozelene, bleščeče liste in drobne cvetove.
- ✓ Cveti septembra in oktobra.
- ✓ Raste v senci ali polsenci, ob drevesih, zidovih in ograjah.
- ✓ Uporabljamo ga predvsem kot okrasno rastlino.

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

OLJKA

IME RASTLINE
oljka
Olea europaea

DRUŽINA
oljkovke (*Oleaceae*)

RASTIŠČE
- sončna in topla mesta
- dobro odcedna, kamnita ali rodovitna tla
- Sredozemlje, vrtovi, nasadi in ob hišah
- dobro prenaša sušo

ZUNANJOST
- zimzeleno drevo ali grm
- olesenelo deblo
- listi so usnjati, suličasti in srebrnozeleni
- cvetovi so drobni, belkasti ali rumenkasti
- plod je oliva
- plod je sprva zelen, nato vijoličast do črn

ČAS CVETENJA
maja in junija

UPORABNOST
- oljke gojimo zaradi plodov
- iz plodov pridobivamo oljčno olje
- plodove jemo vložene ali predelane
- oljka je tudi okrasna rastlina
- oljčno olje uporabljamo v prehrani in kozmetiki

oljka – list

oljka – drevo

plodovi oljke

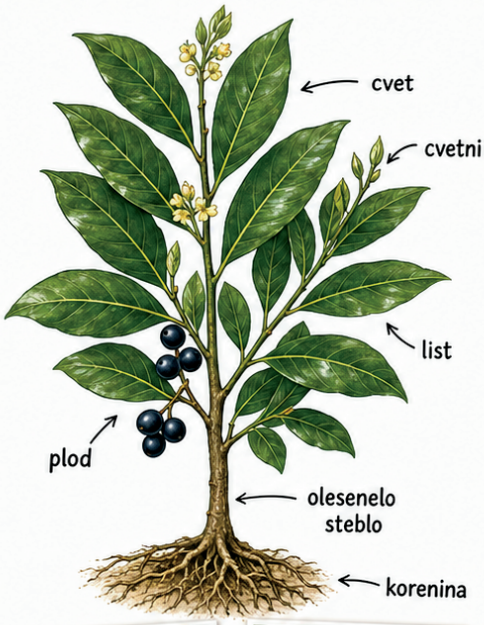
ZAPOMNIM SI:

- ✓ Oljka je zimzelena rastlina iz družine oljkovk.
- ✓ Ima olesenelo deblo in usnjate, srebrnozelene liste.
- ✓ Njeni cvetovi so drobni, plod pa je oliva.
- ✓ Uspeva na toplih in sončnih mestih.
- ✓ Cveti maja in junija.
- ✓ Iz plodov pridobivamo oljčno olje.

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

LOVOR

IME RASTLINE
lovor
Laurus nobilis

DRUŽINA
lovorovke (*Lauraceae*)

ZUNANJOST
- zimzeleni grm ali manjše drevo
- olesenelo steblo
- listi so usnjati, suličasti in temnozeleni
- listi prijetno dišijo
- cvetovi so drobni in rumenkasti
- plod je temna jagoda

RASTIŠČE
- sončna in topla mesta
- dobro odcedna, rodovitna tla
- sredozemski vrtovi, ob hišah in v parkih
- lahko raste tudi v loncu

ČAS CVETENJA
aprila in maja

UPORABNOST
- začimbna rastlina
- liste uporabljamo pri kuhanju
- zdravilna in okrasna rastlina
- iz listov pripravljamo tudi čaj
- pogosto ga sadimo kot okrasni grm

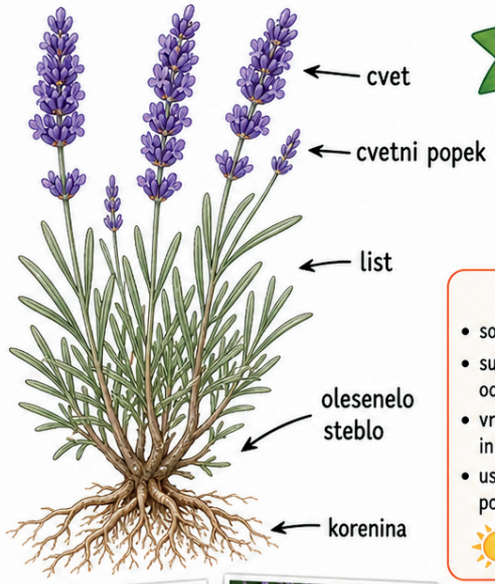

lovor – list

lovor – grm

plodovi lovora

ZAPOMNIM SI:
- ✓ Lovor je zimzelena rastlina iz družine lovorovk.
- ✓ Ima usnjate, dišeče in temnozelene liste.
- ✓ Njegovi cvetovi so drobni, plod pa je temna jagoda.
- ✓ Uspeva na toplih in sončnih mestih.
- ✓ Liste uporabljamo kot začimbo in za čaj.
- ✓ Lovor je tudi okrasna rastlina.

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

SIVKA

IME RASTLINE
sivka
Lavandula angustifolia

DRUŽINA
ustnatice (*Lamiaceae*)

ZUNANJOST
- polgrmasta rastlina
- pri dnu olesenelo steblo
- listi so ozki, podolgovati in sivkasto zeleni
- cvetovi so drobni, vijolični in zbrani v klase
- rastlina prijetno diši

RASTIŠČE
- sončna in topla mesta
- suha, lahka in dobro odcedna tla
- vrtovi, skalnjaki, gredice in lonci
- uspeva v toplejšem podnebju

ČAS CVETENJA
od junija do avgusta

UPORABNOST
- okrasna in dišavna rastlina
- uporabljamo jo za dišeče vrečke
- iz cvetov pridobivamo eterično olje
- uporablja se v kozmetiki in za odišavljanje prostorov
- iz nje lahko pripravimo tudi čaj

sivka – cvet

sivka – grm

cvetovi sivke

ZAPOMNIM SI:
- ✓ Sivka je dišeča rastlina iz družine ustnatic.
- ✓ Ima ozke sivkasto zelene liste in vijolične cvetove.
- ✓ Raste na sončnih in toplih mestih v dobro odcednih tleh.
- ✓ Cveti od junija do avgusta.
- ✓ Uporabljamo jo kot okrasno, dišavno in zdravilno rastlino.

OPIS RASTLINE: BEZEG

1 IME RASTLINE

Rastlina se imenuje bezeg. Poznamo več vrst bezga, najbolj znana pri nas sta črni bezeg in navadni bezeg. Bezeg je dobro znana rastlina, ki raste v naravi in na vrtovih. Prepoznamo ga po belih cvetovih in črnih jagodah.

2 DRUŽINA

Bezeg spada v družino zimzelenovke (Adoxaceae), včasih so ga uvrščali v družino mušnikovke (Caprifoliaceae). To je družina rastlin, ki imajo pogosto dišeče cvetove in jagodaste plodove.

3 ZUNANJOST

Bezeg je listopadni grm ali manjše drevo, ki zraste od 2 do 6 m visoko. Ima mehke, votle veje z belo sredico. Listi so sestavljeni iz več lističev, ki so nazobčani in temno zeleni. Cvetovi so majhni, beli in združeni v velika kobulasta socvetja. Iz cvetov se razvijejo majhne, okrogle, črne jagode.

4 RASTIŠČE

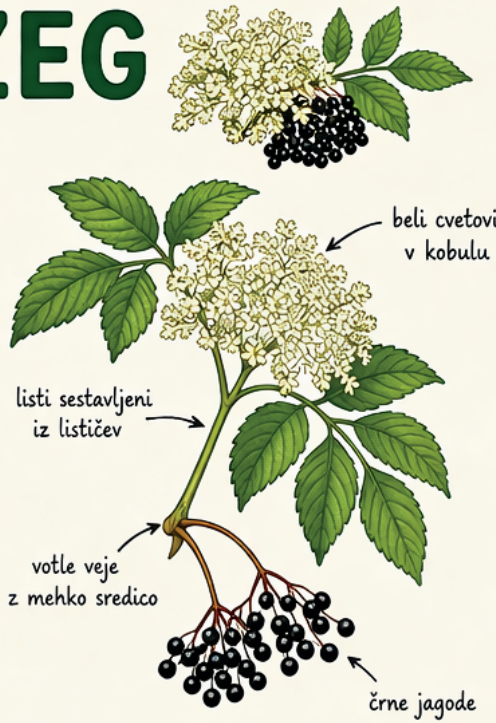
Bezeg raste ob robovih gozdov, živih mejah, ob poteh, na zapuščenih zemljiščih in v vlažnih grmiščih. Rad ima sončna in polsenčna mesta ter vlažna, rodovitna tla. Pogosto ga najdemo tudi v bližini človeških bivališč.

5 ČAS CVETENJA

Bezeg cveti pozno spomladi in v začetku poletja, najpogosteje med majem in junijem. Takrat se na rastlini pojavijo številni beli in dišeči cvetovi, zbrani v kobule. Plodovi dozorijo konec poletja in v začetku jeseni, običajno avgusta in septembra.

6 UPORABNOST

Bezeg uporabljamo že od nekdaj. Uporabljamo cvetove, ki iz njih pripravljamo čaj, sirup, sok, bezgov šampanjec, krofke, palačinke in druge sladice. Iz plodov bezga pripravljamo sok, marmelade, žele, sirupe in likerje (po kuhanju!). Cvetovi in plodovi imajo blagodejen vpliv na zdravje, saj krepijo odpornost in pomagajo pri prehladu.

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

ZAPOMNIM SI:

- ✓ Bezeg je grm ali manjše drevo z belimi cvetovi in črnimi jagodami.
- ✓ Spada v družino zimzelenovke (Adoxaceae).
- ✓ Raste ob robovih gozdov, ob poteh, v grmiščih in vlažnih krajih.
- ✓ Cveti maja in junija, plodove dozori avgusta in septembra.
- ✓ Uporabljamo cvetove in plodove za pripravo napitkov, sladic in domačih pripravkov.
- ✓ Bezeg je zdravilna rastlina, ki pomaga pri prehladu in krepi odpornost.

ALI VEŠ? Vsi deli rastline, razen cvetov in plodov, so lahko strupeni. Plodove bezga vedno kuhaj pred uživanjem!

OPIS RASTLINE: MARJETICA

1 IME RASTLINE

Rastlina se imenuje marjetica.
Pogosto jo vidimo na travnikih, v parkih, ob poteh in na vrtovih. Prepoznamo jo po belih cvetnih listih in rumenem sredini.

2 DRUŽINA

Marjetica spada v družino nebinovk (Asteraceae). V to družino spadajo tudi sončnica, regrat, arnika in krizantema. Rastline iz te družine imajo sestavljene cvetove.

3 ZUNANJOST

Marjetica je zelnata rastlina, nizko rastoča. Ima košek, ki je sestavljen iz rumenih cevastih cvetov v sredini in belih jezičastih cvetov okrog sredine. Listi so zeleni, podolgovati in nazobčani, razporejeni v pritlični rozeti. Steblo je tanko in nosi en cvet.

4 RASTIŠČE

Marjetica raste na travnikih, zelenicah, v parkih, ob poteh, na vrtovih in na sončnih do polsenčnih mestih. Uspeva v različnih tleh, najbolje pa v rahlih, rodovitnih in zmerno vlažnih tleh.

5 ČAS CVETENJA

Marjetica cveti od zgodnje pomladi do pozne jeseni. Največ cvetov ima spomladi in v začetku poletja, ko se travniki pobelijo od marjetic.

6 UPORABNOST

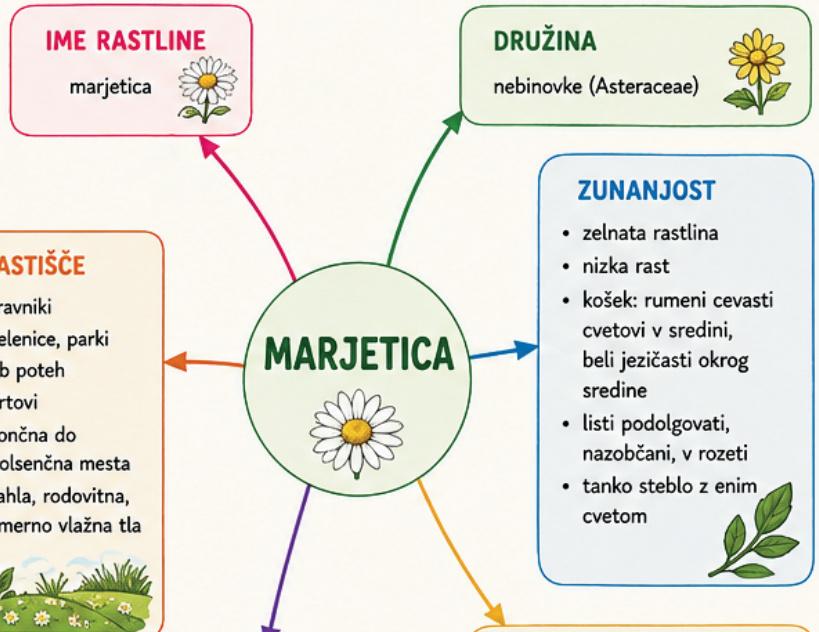
Marjetico uporabljamo v ljudskem zdravilstvu. Iz cvetov pripravljamo čaj, ki pomaga pri prebavnih težavah in prehladu. Marjetice so tudi lepe okrasne rastline in so pomembne za čebele ter druge žuželke.

posamezen cvet marjetice

travnik poln marjetic

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

ZAPOMNIM SI:

- ✓ Marjetica je zelnata rastlina z belimi in rumenimi cvetovi.
- ✓ Spada v družino nebinovk.
- ✓ Raste na travnikih, zelenicah, v parkih in na vrtovih.
- ✓ Cveti od zgodnje pomladi do pozne jeseni.
- ✓ Uporabljamo jo za čaj in kot okrasno rastlino.
- ✓ Marjetica je pomembna za čebele in druge žuželke.

OPIS RASTLINE: SONČNICA

1 IME RASTLINE

Rastlina se imenuje sončnica.
Dobila je ime po soncu, saj se njen cvet čez dan obrača proti soncu. Sončnica je ena najbolj prepoznavnih rastlin zaradi svojega velikega rumenega cveta.

2 DRUŽINA

Sončnica spada v družino nebinovk (Asteraceae). V to družino spadajo tudi marjetica, regrat, arnika, krizantema in druga znana rastlina. Rastline iz te družine imajo cvetove, ki so sestavljeni iz številnih drobnih cvetov.

3 ZUNANJOST

Sončnica je zelnata rastlina, ki zraste visoko, tudi do 2–3 metre. Ima močno, pokončno in kosmato steblo. Listi so veliki, srčasti in nazobčani. Cvet je velik in sestavljen iz dveh delov: rumenih jezičastih cvetov na robu in številnih rumeno-rjavih drobnih cvetov v sredini. Iz cvetov se razvijejo semena (sončnična semena).

4 RASTIŠČE

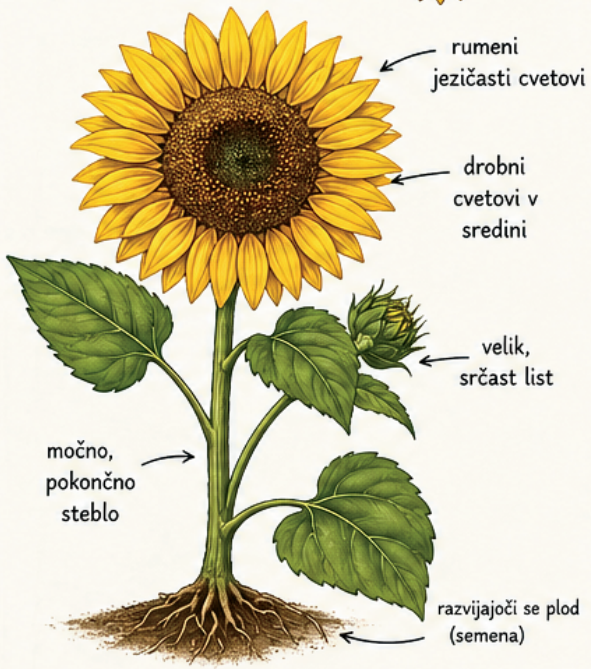
Sončnica raste na sončnih in toplih mestih: na poljih, njivah, vrtovih in v cvetličnih gredah. Uspeva v rodovitni, dobro odcedni zemlji. Raste jo po vsem svetu, v Sloveniji pa jo največ gojimo na kmetijskih površinah.

5 ČAS CVETENJA

Sončnica cveti poleti, od julija do septembra. Takrat se odprejo veliki rumeni cvetovi. Iz cvetov se nato razvijejo semena, ki dozorijo konec poletja in jeseni.

6 UPORABNOST

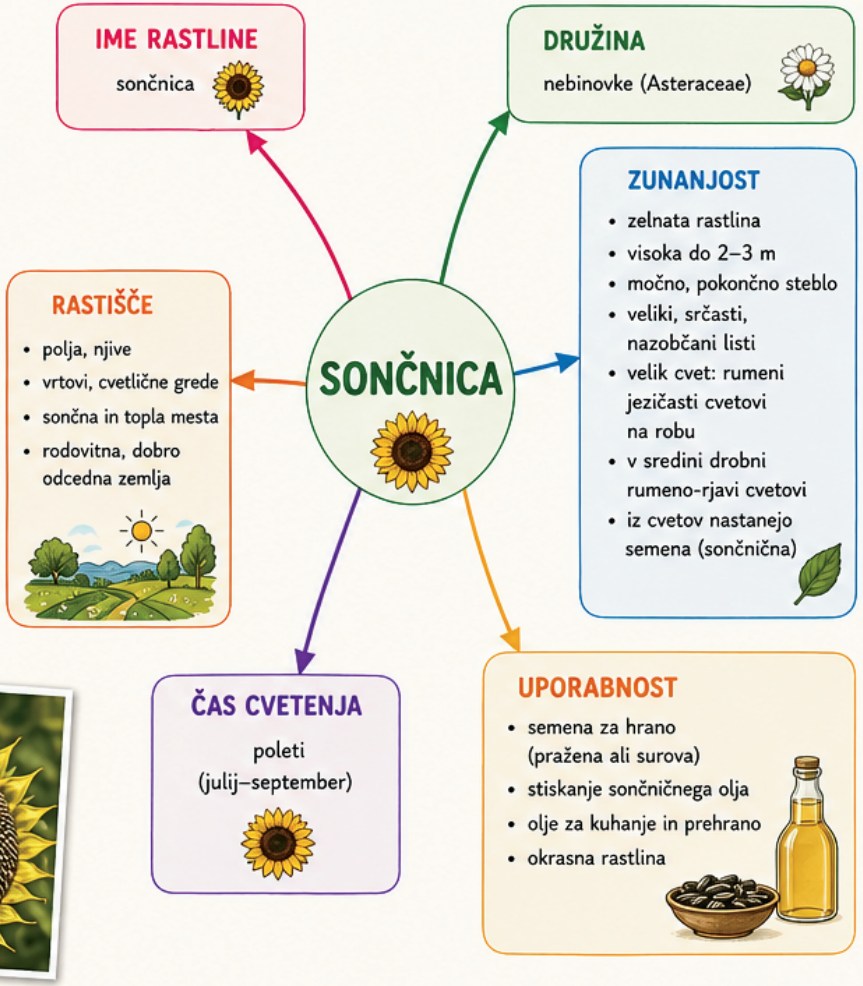
Sončnico gojimo zaradi semen in olja. Iz semen stiskamo sončnično olje, ki ga uporabljamo pri kuhanju in v prehrani. Semena lahko jemo tudi pražena ali surova. Sončnica je tudi okrasna rastlina, ki popestri vrtove in polja s svojimi velikimi rumenimi cvetovi.

sončnica v polju

semena sončnice

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

ZAPOMNIM SI:

- ✓ Sončnica je visoka zelnata rastlina z velikim rumenim cvetom.
- ✓ Dobila je ime po soncu, saj se njen cvet obrača proti soncu.
- ✓ Spada v družino nebinovk.
- ✓ Raste na sončnih in toplih mestih, dobro uspeva na poljih in vrtovih.
- ✓ Cveti poleti, od julija do septembra.
- ✓ Iz njenih semen pridobivamo sončnično olje in hrano.
- ✓ Sončnica je uporabna in tudi lepa okrasna rastlina.

OPIS RASTLINE: VRTNICA

1 IME RASTLINE

Rastlina se imenuje vrtnica.
Vrtnica je znana po svojih lepih in dišečih cvetovih.
Je zelo priljubljena okrasna rastlina,
ki jo gojimo na vrtovih, v parkih in
tudi v lonich.

2 DRUŽINA

Vrtnica spada v družino rožnic (Rosaceae).
V to družino spadajo tudi rastline,
kot so jabolko, hruška, jagoda, robida
in češnja. Rastline iz družine rožnic imajo
pogosto lepe cvetove in užitne plodove.

3 ZUNANJOST

Vrtnica je grmasta rastlina.
Ima olesenela stebla, ki so pogosto prekrita s trni.
Listi so sestavljeni iz več manjših lističev,
ki so nazobčani in temnozeleni.
Cvetovi so veliki in zelo raznolikih barv
(rdeča, roza, rumena, bela, oranžna ...)
ter prijetno dišijo.

4 RASTIŠČE

Vrtnica uspeva na sončnih in toplih mestih.
Najbolje uspeva v dobro odcednih, rodovitnih
tleh, bogatih s humusom.
Sadimo jo na vrtove, v parke, ob poti,
na gredice in v lonce na terasah ali balkonih.

5 ČAS CVETENJA

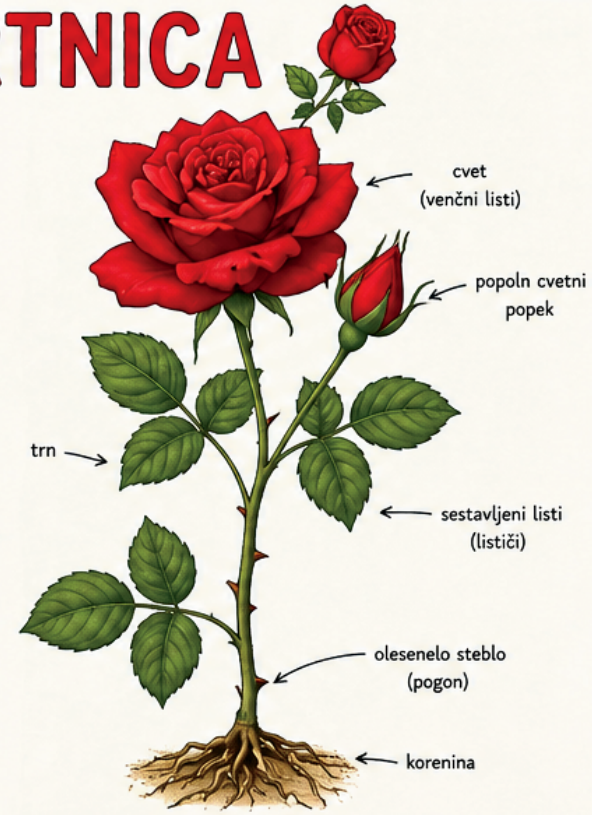
Vrtnica cveti od pozne pomladi do jeseni.
Najbolj obilno cveti v začetku poletja,
nato pa ob pravilni negi cveti večkrat
ponovno do prvih zmrzali.

6 UPORABNOST

Vrtnice so okrasne rastline, ki polepšajo
naše okolje. Cvetove uporabljamo tudi za šopke
in aranžmaje. Nekatere vrtnice imajo užitne
cvetne liste, iz katerih pripravljamo marmelade,
sirup, čaj in dišeča olja (npr. rožno olje).
Vrtnica je tudi simbol ljubezni in lepote.

vrtnica – cvet

vrtnica – grm

plodovi vrtnice (ščipki)

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

ZAPOMNIM SI:

- ✓ Vrtnica je grmasta rastlina iz družine rožnic.
- ✓ Ima olesenelo steblo s trni in sestavljene, nazobčane liste.
- ✓ Cvetovi so veliki, dišeči in različnih barv.
- ✓ Uspeva na sončnih mestih v rodovitnih, dobro odcednih tleh.
- ✓ Cveti od pozne pomladi do jeseni.
- ✓ Uporabljamo jo kot okrasno rastlino, za šopke, iz cvetov pa pripravljamo tudi različne izdelke.
- ✓ Vrtnica je simbol ljubezni, lepote in nežnosti.

OPIS RASTLINE: ROŽMARIN

1 IME RASTLINE

Rastlina se imenuje rožmarin.
Znano je tudi ljudsko ime: morski rožmarin.
Ime izhaja iz latinske besede ros marinus, kar pomeni »morska rosa«.

2 DRUŽINA

Rožmarin spada v družino ustnatic (Lamiaceae). V to družino spadajo tudi meta, bazilika, žajbelj in timijan. Rastlina ima značilen vonj po eteričnih oljih.

3 ZUNANJOST

Rožmarin je zimzelena, aromatična rastlina.
Ima lesnata stebla in ozke, usnjate, temnozelene liste, ki so na vrhu srebrnkasto dlakavi in zavihani navzdol.
Na zgornji strani so temnozeleni, na spodnji pa svetlejši.
Cvetovi so modrovijoličasti, redkeje beli ali rožnati.
Cveti spomladi.

4 RASTIŠČE

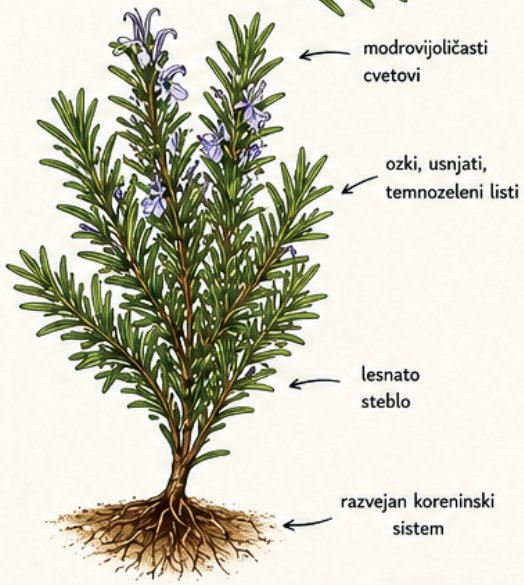
Rožmarin uspeva na sončnih, toplih in sušnih legah. Najraje ima apnenčasta, dobro odcedna tla. Uspeva v Sredozemlju, na vrtovih, terasah in v loncih.
Ne prenaša pozebe.

5 ČAS CVETENJA

Rožmarin cveti od marca do maja.
Cvetovi privabljajo čebele in druge žuželke.

6 UPORABNOST

Rožmarin uporabljamo kot začimbo v kulinariki (mesne in zelenjavne jedi, krompir, kruh ...). Uporabljamo ga tudi za čaj, eterično olje, kopeli in v kozmetiki.
Spodbuja prebavo in prekrvavitev.

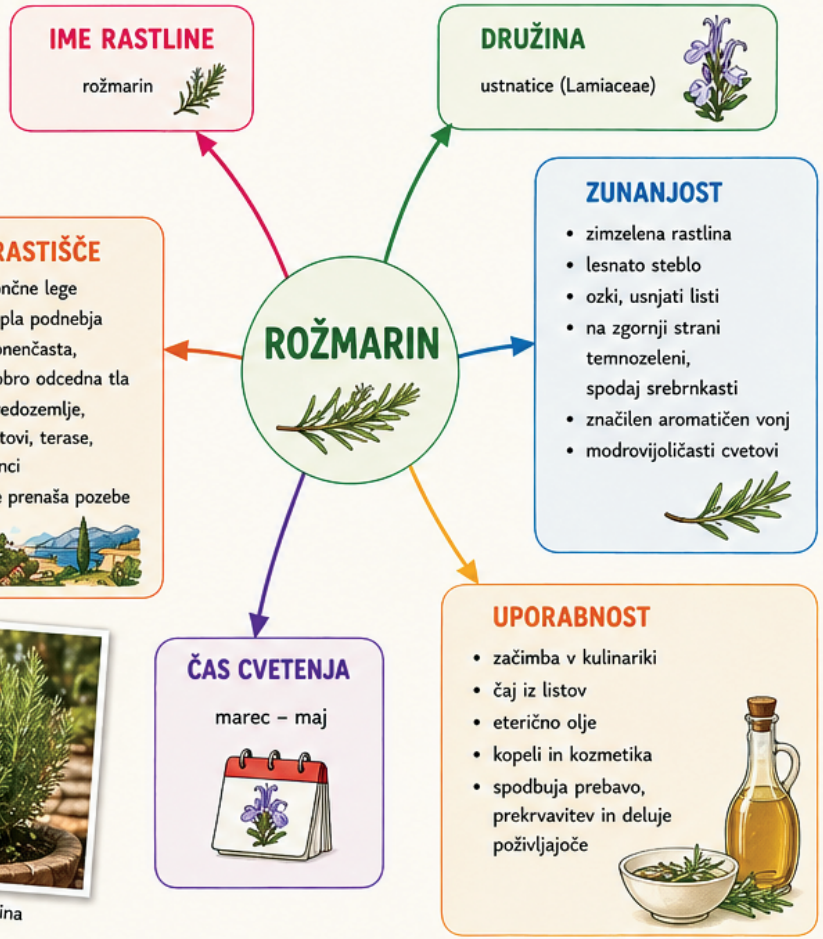

cvetovi rožmarina

listi rožmarina

rastlina rožmarina

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

RASTLINE, POVEZANE Z ROŽMARINOM

OLJKA

Oljka raste v istem podnebju kot rožmarin – v Sredozemlju. Značilna je za suhe, sončne lege in apnenčasta tla.

LOVOR

Lavorov list uporabljamo v kulinariki, tako kot je tudi rožmarin priljubljena začimba.

TIMIJAN

Timijan in rožmarin sta v isti družini (ustnatice) in imata podoben vonj ter uporabo.

ŽAJBELJ

Žajbelj je sorodna rastlina v družini ustnatic. Uporablja se v kulinariki in v ljudskem zdravilstvu.

META

Meta je prav tako iz družine ustnatic. Obe rastlini vsebujeta eterična olja in imata osvežujoč vonj.

SIVKA

Sivka in rožmarin imata radi sonce in suha tla ter privabljata čebele. Pogosto ju sadimo skupaj na vrtu.

Tabela za samovrednotenje – opis rastline

Kriterij	DA	DELNO	NE
Napisal/-a sem **ime rastline**.	☐	☐	☐
Opisal/-a sem **zunanjost rastline**.	☐	☐	☐
Opisal/-a sem liste, steblo, cvetove ali plodove.	☐	☐	☐
Napisal/-a sem, kdaj rastlina **cveti**.	☐	☐	☐
Navedel/-la sem, kje rastlina **raste**.	☐	☐	☐
Pojasnil/-a sem **uporabnost** rastline.	☐	☐	☐
Napisal/-a sem, v katero **družino** spada, če sem podatek našel/-la.	☐	☐	☐
Podatki so zapisani v smiselnem zaporedju.	☐	☐	☐
Pisal/-a sem v celih povedih.	☐	☐	☐
Opis je urejen in razumljiv.	☐	☐	☐
Preveril/-a sem pravopis.	☐	☐	☐

Kaj sem preveril/-a?	🟢 Znam	🟡 Delno znam	🔴 Potrebujem pomoč
Znam poimenovati rastlino.	☐	☐	☐
Znam opisati, kako rastlina izgleda.	☐	☐	☐
Znam opisati dele rastline.	☐	☐	☐
Znam povedati, kdaj rastlina cveti.	☐	☐	☐
Znam povedati, kje rastlina raste.	☐	☐	☐
Znam razložiti, za kaj je rastlina uporabna.	☐	☐	☐
Znam zapisati opis v smiselnem zaporedju.	☐	☐	☐

Ključna beseda	Sem vključil/-a v opis?
Ime rastline	☐ DA ☐ NE
Zunanjost	☐ DA ☐ NE
Čas cvetenja	☐ DA ☐ NE
Rastišče	☐ DA ☐ NE
Uporabnost	☐ DA ☐ NE
Družina	☐ DA ☐ NE

Zaključna samorefleksija

Vprašanje
Kaj mi je pri opisu rastline dobro uspelo?
Kaj bi lahko še izboljšal/-a?
Katero ključno besedo sem najlažje vključil/-a?
Katera ključna beseda mi je bila najtežja?
Naslednjič bom bolj pozoren/-na na …

KAKO NAPIŠEM OPIS PREDMETA?

UČNA POT – kako napišemo opis predmeta

Kaj je opis predmeta?

Opis predmeta je besedilo, v katerem predstavimo predmet. Povemo, kako se predmet imenuje, iz katerih delov je, iz katere snovi je, kakšne velikosti, oblike in barve je, čemu je namenjen in katere posebnosti ima.

ZAČETEK

1. KORAK

Izberem predmet.

- Izberem zanimiv predmet, ki ga bom opisal/-a.
- Predmet natančno opazujem.

2. KORAK

Zberem podatke o predmetu.

- Ugotovim, kako se imenuje.
- Zapišem, iz katerih delov je.
- Zapišem, iz katere snovi je.
- Ugotovim velikost.
- Zapišem, čemu je namenjen.
- Dodam posebnosti predmeta.

3. KORAK

Naredim preglednico ali miselni vzorec.

- Zapišem ključne besede in bistvene podatke.

ime predmeta, snov, sestavni deli, velikost, namembnost, posebnosti

4. KORAK

Napišem opis.

- Pišem v miselnih povedih.
- Podatke uredim v logičnem zaporedju.
- Uporabljam jasne in natančne besede.

5. KORAK

Preverim in uredim zapis.

- Popravim pravopisne napake.
- Preverim veliko začetnico in ločila.
- Poskrbim za urejen zapis.

KONEC

6. KORAK

Predstavim opis.

- Opis preberem ali predstavim sošolcem.
- Po želji pripravim tudi e-predstavitev.

DODATNO

Sestavni deli opisa predmeta

- **ime predmeta** – kako se predmet imenuje.
- **snov** – iz katere snovi je.
- **sestavni deli** – iz katerih delov je.
- **velikost** – kakšen je po velikosti.
- **namembnost** – čemu je namenjen.
- **posebnost** – kaj je pri njem posebnega.

KRITERIJI USPEŠNOSTI – OPIS PREDMETA

1. VSEBINA

- Poimenujem predmet.
- Napišem, iz katerih sestavnih delov je.
- Navedem, iz katere snovi je izdelan.
- Opišem velikost, obliko in barvo.
- Napišem, čemu je namenjen.
- Navedem posebnost predmeta.
- Vključim bistvene podatke.

2. ZGRADBA BESEDILA

- Podatke uredim v smiselnem zaporedju.
- Pišem v celih in smiselnih povedih.
- Povedi povežem v urejeno besedilo.
- Opisujem po vrsti: ime predmeta, snov, sestavni deli, velikost, namembnost, posebnost.

3. JEZIK

- Uporabljam natančne in ustrezne besede.
- Pišem jasno in razumljivo.
- Uporabljam pridevnike za opis lastnosti.
- Pazim na veliko začetnico in ločila.
- Besede zapisujem pravopisno pravilno.

4. UREJENOST IN SAMOPREVERJANJE

- Moj zapis je čitljiv in urejen.
- Besedilo po pisanju ponovno preberem.
- Preverim, ali sem vključil/-a vse bistvene podatke.
- Popravim napake in po potrebi dopolnim opis.

USPEŠEN BOM, KO BOM:

- opisal bistvene značilnosti predmeta,
- predstavil podatke v smiselnem zaporedju,
- uporabljal natančen in razumljiv jezik,
- pisal v celih povedih,
- samostojno pregledal in izboljšal svoj zapis.

Opis predmeta: kozolec

Kozolec je tradicionalna kmetijska stavba, ki jo najpogosteje srečamo na slovenskem podeželju. Postavljen je ob kmetijah, na travnikih ali ob poljih. Ljudje so ga v preteklosti uporabljali predvsem za sušenje sena, danes pa je tudi pomemben del slovenske kulturne dediščine. Kozolec je zelo prepoznaven, saj ima posebno obliko in je navadno izdelan iz lesa.

Sestavljen je iz več pomembnih delov. Ima močne stebre, ki držijo celotno zgradbo. Na vrhu je streha, ki seno in druge pridelke varuje pred dežjem, snegom in močnim soncem. Med stebri so pritrjene prečke ali late, na katere kmetje obešajo seno, da se lahko dobro posuši. Kozolec ima tudi nosilce in temelje, ki poskrbijo, da je stavba trdna in stabilna. Pri nekaterih kozolcih je tudi dodaten prostor za shranjevanje krme, lesa ali kmetijskega orodja.

Kozolci so lahko različnih velikosti. Nekateri so majhni in preprosti, drugi pa so veliki in zelo mogočni. Poznamo enojne in dvojne kozolce. Dvojni kozolec imenujemo toplar. Toplar ima več prostora za shranjevanje in je pogosto videti kot manjša lesena stavba s streho.

Kozolec je najpogosteje narejen iz lesa. Les je primeren material, ker je naraven, trden in se lepo ujema s podeželskim okoljem. Nekateri deli so lahko tudi iz kovine, na primer žeblji, vijaki in vezi. Temelji so lahko iz kamna ali betona, saj morajo dobro držati celotno zgradbo. Streha je lahko pokrita z lesom, opeko ali drugo kritino.

Kozolec je največkrat rjave, sive ali temno rjave barve. Pogosto ima naravno barvo lesa, ki se z leti nekoliko spremeni. Poseben je zato, ker je odprt in zračen. Zaradi tega se seno v njem lažje in hitreje suši. Nekateri kozolci so tudi lepo okrašeni in imajo izrezljane lesene dele.

Kozolec je namenjen predvsem sušenju sena in shranjevanju krme. Poleg tega varuje pridelke pred slabim vremenom. Je pomemben pripomoček na kmetiji, hkrati pa tudi simbol slovenskega podeželja. Kozolec nam pripoveduje o življenju kmetov, delu na polju in povezanosti človeka z naravo.

OPIS PREDMETA – ZVOČNIK

Zvočnik – naprava za predvajanje zvoka

1 Kaj je zvočnik?

Zvočnik je elektronska naprava, ki pretvarja električne signale v zvok. Uporabljamo ga za poslušanje glasbe, gledanje filmov, igranje iger ali obveščanje.
Najdemo ga v računalnikih, telefonih, televizorjih, radijih in drugih napravah.

Pri opisu uporabimo ključne besede in napišemo bistvene podatke.

2 Koraki pri pisanju

1. Izberem predmet.
2. Zberem podatke o predmetu.
3. Razporedim ključne besede.
4. Napišem opis v smiselnih povedih.
5. Preverim zapis in ga uredim.

3 Miselni vzorec – ključne besede

ZVOČNIK

- **SESTAVNI DELI** – ohišje, membrana, zvočna tuljava, magnet, priključki
- **VELIKOST** – majhen, srednji, velik
- **SNOV** – plastika, kovina, guma, tkanina (mrežica)
- **BARVA** – črna, bela, siva, barvita
- **NAMEMBNOST** – predvajanje zvoka, poslušanje glasbe, obveščanje
- **POSEBNOST** – jačina zvoka, kakovost zvoka, brezžični, prenosni

4 Opis predmeta: zvočnik

1. Sestavni deli
Zvočnik je sestavljen iz ohišja, membrane, zvočne tuljave, magneta in priključkov, preko katerih ga povežemo z napravo.

2. Velikost
Zvočniki so lahko majhni, srednji ali veliki. Velikost vpliva na to, kako glasno in kakovostno predvajajo zvok.

3. Snov
Zvočnik je najpogosteje iz plastike ali kovine. Sprednja stran je lahko prekrita s tkanino (mrežico) ali gumo, ki ščiti notranje dele.

4. Barva
Zvočniki so lahko črne, bele, sive ali barvite barve. Barva je odvisna od dizajna in proizvajalca.

5. Namembnost
Zvočnik je namenjen predvajanju zvoka. Uporabljamo ga za poslušanje glasbe, gledanje filmov, igranje iger ali za obveščanje.

6. Posebnost
Zvočniki se razlikujejo po jakosti in kakovosti zvoka. Nekateri so brezžični, prenosni ali odporni na vodo.

Kako lahko začnem opis?

Predmet, ki sem ga izbral, je _____.
Sestavljen je iz _____.
Je _____ velikosti.
Izdelan je iz _____.
Je _____ barve.
Namenjen je _____.
Poseben je, ker _____.

Zapomnim si:

- Uporabim vse ključne besede.
- Pišem v smiselnih povedih.
- Uporabim jasne in natančne podatke.
- Besedilo pregledam in popravim.

OPIS PREDMETA – KOLO

Kolo – prevozno sredstvo na dveh kolesih

1 Kaj je kolo?

Kolo je prevozno sredstvo, ki ima dve kolesi in ga poganjamo s pedaliranjem. Uporabljamo ga za vožnjo, rekreacijo, šport ali pot v šolo in službo. Lahko je otroško, gorsko, cestno ali mestno. Kolo je okolju prijazno, ker za vožnjo ne potrebuje goriva.

Pri opisu uporabimo ključne besede in napišemo bistvene podatke.

2 Koraki pri pisanju

1. Izberem predmet.
2. Zberem podatke o predmetu.
3. Razporedim ključne besede.
4. Napišem opis v smiselnih povedih.
5. Preverim zapis in ga uredim.

3 Miselni vzorec – ključne besede

KOLO

- **SESTAVNI DELI –** okvir, krmilo, sedež, pedala, veriga, zavore, kolesi
- **VELIKOST –** majhno, srednje, veliko
- **SNOV –** kovina, guma, plastika
- **BARVA –** rdeča, modra, črna, bela, zelena
- **NAMEMBNOST –** vožnja, prevoz, rekreacija, šport
- **POSEBNOST –** zvonec, košara, luči, prestave

4 Opis predmeta: kolo

1. Sestavni deli
Kolo je sestavljeno iz okvirja, krmila, sedeža, pedal, verige, zavor in dveh koles. Vsi deli skupaj omogočajo varno in udobno vožnjo.

2. Velikost
Kolesa so lahko različnih velikosti. Otroška kolesa so manjša, kolesa za odrasle pa večja. Velikost izberemo glede na starost in višino kolesarja.

3. Snov
Kolo je izdelano iz različnih snovi. Okvir je pogosto kovinski, pnevmatike so gumijaste, nekateri deli pa so iz plastike.

4. Barva
Kolesa so lahko različnih barv. Pogosto so rdeča, modra, črna, bela ali zelena. Barva je odvisna od modela in proizvajalca.

5. Namembnost
Kolo uporabljamo za vožnjo, prevoz, rekreacijo in šport. Z njim se lahko peljemo v šolo, na izlet ali na trening.

6. Posebnost
Nekatera kolesa imajo zvonec, košaro, luči ali prestave. Te posebnosti naredijo kolo še bolj uporabno in varno.

Kako lahko začnem opis?

Predmet, ki sem ga izbral, je _____.
Sestavljen je iz _____.
Je _____ velikosti.
Izdelan je iz _____.
Je _____ barve.
Namenjen je _____.
Poseben je, ker _____.

Zapomnim si:

- Uporabim vse ključne besede.
- Pišem v smiselnih povedih.
- Uporabim jasne in natančne podatke.
- Besedilo pregledam in popravim.

OPIS PREDMETA – USB KLJUČEK

USB ključek – prenosna naprava za shranjevanje podatkov

1 Kaj je USB ključek?

USB ključek je majhna prenosna naprava, ki omogoča shranjevanje, prenos in izmenjavo podatkov med računalniki in drugimi napravami. Uporabljamo ga za varno in hitro shranjevanje datotek, slik, glasbe, videoposnetkov in drugih podatkov.

Pri opisu uporabimo ključne besede in napišemo bistvene podatke.

2 Koraki pri pisanju

1. Izberem predmet.
2. Zberem podatke o predmetu.
3. Razporedim ključne besede.
4. Napišem opis v smiselnih povedih.
5. Preverim zapis in ga uredim.

3 Miselni vzorec – ključne besede

USB KLJUČEK

- **SESTAVNI DELI** – kovinsko ohišje (konektor), plastično ohišje, zaščitni pokrovček, lučka
- **VELIKOST** – majhen, kompakten, prenosljiv, lahek
- **SNOV** – plastika, kovina, silikon
- **BARVA** – črna, bela, modra, rdeča, srebrna, zelena
- **NAMEMBNOST** – shranjevanje, prenos, deljenje podatkov, varnostna kopija
- **POSEBNOST** – različna kapaciteta (GB), USB priključek, združljiv, enostaven za uporabo

4 Opis predmeta: USB ključek

1. Sestavni deli
USB ključek je sestavljen iz kovinskega konektorja, plastičnega ohišja, zaščitnega pokrovčka in lučke.

2. Velikost
USB ključek je majhen, kompakten in lahek. Zlahka ga pospravimo v žep, torbo ali peresnico.

3. Snov
USB ključek je izdelan iz plastike in kovine. Nekateri modeli imajo tudi silikonski ovoj za zaščito.

4. Barva
Na voljo je v različnih barvah, kot so črna, bela, modra, rdeča, srebrna in zelena.

5. Namembnost
Uporabljamo ga za shranjevanje, prenos in deljenje podatkov. Pogosto ga uporabimo za varnostno kopijo.

6. Posebnost
USB ključek ima različno kapaciteto (GB). Uporablja se preko USB priključka. Je združljiv in enostaven za uporabo.

Kako lahko začnem opis?

Predmet, ki sem ga izbral, je _____ .
Sestavljen je iz _____ .
Je _____ velikosti.
Izdelan je iz _____ .
Je _____ barve.
Namenjen je _____ .
Poseben je, ker _____ .

Zapomnim si:

- Uporabim vse ključne besede.
- Pišem v smiselnih povedih.
- Uporabim jasne in natančne podatke.
- Besedilo pregledam in popravim.

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

DEŽNIK

1. IME PREDMETA
- dežnik
- pripomoček za zaščito pred dežjem

2. SESTAVNI DELI
- ročaj
- palica
- rebra
- blago
- konica
- gumb ali mehanizem za odpiranje

3. VELIKOST
- majhen
- srednji
- velik
- zložljiv ali dolg

4. SNOV
- kovina
- plastika
- blago
- les (pri nekaterih ročajih)

5. BARVA
- črna
- modra
- rdeča
- rumena
- pisana

6. UPORABNOST
- zaščita pred dežjem
- zaščita pred snegom
- včasih tudi pred soncem
- uporabljamo ga na sprehodu ali poti v šolo

7. POSEBNOST
- lahko je zložljiv
- lahko se odpre samodejno
- nekateri imajo odsevne trakove
- otroški dežniki imajo pogosto motive

ZAPOMNIM SI:
- Dežnik uporabljamo za zaščito pred dežjem.
- Sestavljen je iz ročaja, palice, reber in blaga.
- Lahko je različnih velikosti in barv.
- Nekateri dežniki so zložljivi.

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

NALIVNO PERO

1. IME PREDMETA
- nalivno pero
- pisalo za pisanje s črnilom

2. SESTAVNI DELI
- pokrovček
- sponka
- trup (ohišje)
- konica
- kartuša ali rezervoar
- držalo

3. VELIKOST
- majhno
- srednje
- veliko
- žepno ali običajne velikosti

4. SNOV
- plastika
- kovina
- nerjavno jeklo (konica)
- guma ali silikon pri nekaterih delih

5. BARVA
- črna
- modra
- rdeča
- srebrna
- različnih barv in vzorcev

6. NAMEMBNOST
- za pisanje
- za podpisovanje
- za lepo pisavo
- za šolo ali delo

7. POSEBNOST
- piše s črnilom
- lahko ima zamenljive kartuše
- nekatera so okrasna ali elegantna
- omogoča gladko pisanje

ZAPOMNIM SI:
- Nalivno pero je pisalo za pisanje s črnilom.
- Sestavljeno je iz pokrovčka, trupa, konice in kartuše.
- Lahko je različnih velikosti, snovi in barv.
- Uporabljamo ga za pisanje, podpisovanje in lepo pisavo.

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

METLA

1. IME PREDMETA
- metla
- pripomoček za pometanje in čiščenje

2. SESTAVNI DELI
- ročaj
- glava metle
- ščetine
- nastavek
- pri nekaterih metlah tudi gumijast rob

3. VELIKOST
- majhna
- srednja
- velika
- dolga ali kratka

4. SNOV
- les
- plastika
- kovina
- naravna vlakna
- umetna vlakna

5. BARVA
- rjava
- rumena
- modra
- rdeča
- zelena
- različnih barv

6. NAMEMBNOST
- za pometanje tal
- za čiščenje doma
- za odstranjevanje prahu in smeti
- za notranje ali zunanje prostore

7. POSEBNOST
- ima ščetine za pometanje
- lahko je mehka ali trda
- nekatere imajo dolg ročaj
- pogosto jo uporabljamo z lopatko

ZAPOMNIM SI:
- Metla je pripomoček za pometanje in čiščenje.
- Sestavljena je iz ročaja, glave in ščetin.
- Lahko je različnih velikosti, snovi in barv.
- Uporabljamo jo za čiščenje doma in okolice.

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

COPATI

1. IME PREDMETA
- copati
- obutev za notranje prostore

2. SESTAVNI DELI
- podplat
- zgornji del
- notranji del
- rob
- pri nekaterih copatih tudi pašček ali okrasek

3. VELIKOST
- majhni
- srednji
- veliki
- otroški ali odrasli

4. SNOV
- blago
- volna
- filc
- usnje
- guma
- umetni materiali

5. BARVA
- modra
- rdeča
- rožnata
- siva
- rumena
- različnih barv in vzorcev

6. NAMEMBNOST
- za hojo po stanovanju
- za toploto in udobje
- za zaščito stopal
- za vrtec, šolo ali dom

7. POSEBNOST
- so mehki in udobni
- lahko so odprti ali zaprti
- nekateri imajo nedrseč podplat
- pogosto imajo motive ali okraske

ZAPOMNIM SI:
- Copati so obutev za notranje prostore.
- Sestavljeni so iz podplata in zgornjega dela.
- Lahko so različnih velikosti, snovi in barv.
- Uporabljamo jih za udobno in toplo hojo po stanovanju.

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

ZOBNA ŠČETKA

1. IME PREDMETA
- zobna ščetka
- pripomoček za čiščenje zob

2. SESTAVNI DELI
- ročaj
- glava ščetke
- ščetine
- vrat ščetke
- pri nekaterih tudi gumijast del za čiščenje jezika

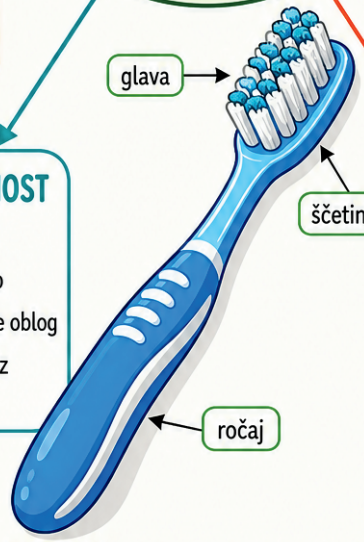
3. VELIKOST
- majhna
- srednja
- velika
- otroška ali za odrasle

4. SNOV
- plastika
- guma
- najlon (ščetine)
- pri nekaterih tudi bambus

5. BARVA
- modra
- rdeča
- zelena
- rumena
- rožnata
- različnih barv

6. NAMEMBNOST
- za čiščenje zob
- za ustno higieno
- za odstranjevanje oblog
- uporabljamo jo z zobno pasto

7. POSEBNOST
- ima mehke, srednje ali trde ščetine
- nekatere so električne
- lahko ima zaščitni pokrovček
- uporabljamo jo vsak dan

ZAPOMNIM SI:
- Zobna ščetka je pripomoček za čiščenje zob.
- Sestavljena je iz ročaja, glave in ščetin.
- Lahko je različnih velikosti, snovi in barv.
- Uporabljamo jo vsak dan za ustno higieno.

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

ŽOGA

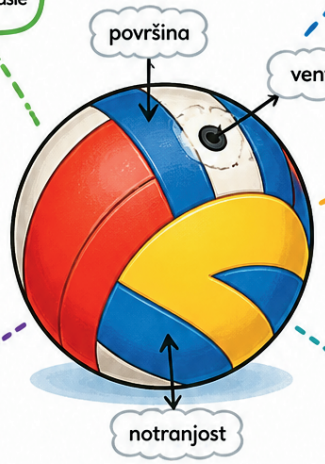
1. IME PREDMETA
- žoga
- predmet za igro, šport in gibanje

2. SESTAVNI DELI
- površina ali ovoj
- notranjost
- zračna komora
- ventil
- pri nekaterih žogah tudi šivi ali posamezni deli

3. VELIKOST
- majhna
- srednja
- velika
- otroška ali za odrasle

4. SNOV
- guma
- usnje ali umetno usnje
- plastika
- pena
- tkanina (pri nekaterih žogah)

5. BARVA
- rdeča
- modra
- rumena
- zelena
- oranžna
- razlinich barv in vzorcev

6. NAMEMBNOST
- za igro
- za šport
- za metanje, lovljenje in brcanje
- za vadbo in gibanje

7. POSEBNOST
- je okrogle oblike
- lahko se odbija
- napolnjena je z zrakom
- uporabljamo jo pri različnch igrah in športih

ZAPOMNIM SI:
- Žoga je predmet za igro, šport in gibanje.
- Sestavljena je iz površine, notranjosti in ventila.
- Lahko je različnich velikosti, snovi in barv.
- Uporabljamo jo za igro, šport in gibanje.

MISELNI VZOREC - KLJUČNE BESEDE

RAČUNALNIŠKA MIŠKA

1 IME PREDMETA
- računalniška miška
- naprava za upravljanje kazalca na zaslonu

2 SESTAVNI DELI
- ohišje
- levi gumb
- desni gumb
- kolešček
- senzor
- kabel ali USB sprejemnik

3 VELIKOST
- majhna
- srednja
- velika
- otroška ali za odrasle

4 SNOV
- plastika
- guma
- kovina (pri nekaterih delih)
- elektronski deli v notranjosti

5 BARVA
- črna
- bela
- siva
- modra
- rdeča
- različnih barv

6 NAMEMBNOST
- za premikanje kazalca
- za klikanje in izbiranje
- za delo na računalniku
- za igranje iger

7 POSEBNOST
- lahko je žična ali brezžična
- ima levi in desni gumb
- kolešček pomaga pri pomikanju
- nekatere imajo lučke ali dodatne gumbe

ZAPOMNIM SI:
- Računalniška miška je naprava za upravljanje kazalca.
- Sestavljena je iz ohišja, gumbov, koleščka in senzorja.
- Lahko je različnih velikosti, barv in snovi.
- Uporabljamo jo za delo, učenje in igranje.

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

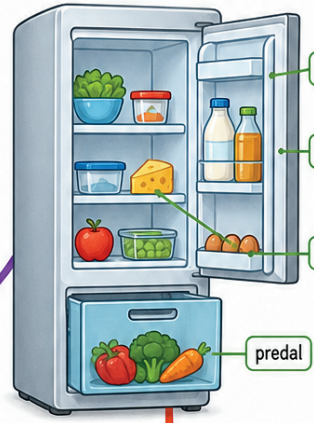
HLADILNIK

1. IME PREDMETA
- hladilnik
- gospodinjska naprava za hlajenje in shranjevanje živil

2. SESTAVNI DELI
- vrata
- ročaj
- police
- predali
- zamrzovalnik (pri nekaterih)
- tesnilo
- lučka

3. VELIKOST
- majhen
- srednji
- velik
- enovratni ali dvovratni

4. SNOV
- kovina
- plastika
- steklo (police)
- guma (tesnilo)
- izolacijski materiali

5. BARVA
- bela
- srebrna
- siva
- črna
- rdeča
- različnih barv

6. NAMEMBNOST
- za hlajenje hrane
- za shranjevanje pijače
- za ohranjanje svežine živil
- za vsakodnevno uporabo v kuhinji

7. POSEBNOST
- ohranja nizko temperaturo
- nekateri imajo zamrzovalnik
- lahko ima lučko in nastavljive police
- deluje na elektriko

ZAPOMNIM SI:
- Hladilnik je gospodinjska naprava za hlajenje in shranjevanje živil.
- Sestavljen je iz vrat, polic, predalov in drugih delov.
- Lahko je različnih velikosti, snovi in barv.
- Uporabljamo ga vsak dan v kuhinji.

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

KLJUČ

SESTAVNI DELI
- glava (ročaj ključa)
- luknja (odprtina za obroček)
- steblo (vrat ključa)
- zobje (zareze)
- konica (konec ključa)

VELIKOST
- dolžina ključa
- širina glave
- velikost luknje
- širina in globina zob (zarez)

SNOV
- kovina (medenina, jeklo, nikelj, aluminij)
- plastika (za nekatere ključe)

BARVA
- srebrna
- zlata
- črna
- modra
- rjava
- rumena
- zelena ...

NAMEMBNOST
- odpiranje in zaklepanje vrat, omar, predalov ...
- za varnost in zaščito
- identifikacija (ključ za različne ključavnice)

POSEBNOST
- različni ključi za različne ključavnice
- nekateri imajo posebno obliko zob (zarez)
- lahko jih nosimo na obročku ali obesku
- nekateri so pametni ključi (elektronski)

ZAPOMNIM SI:
- Ključ je namenjen odklepanju in zaklepanju.
- Vsaka ključavnica ustreza samo svojemu ključu.
- S ključem ravnamo skrbno, da se ne poškoduje in ne izgubi.
- Ključ shranjujemo na varnem mestu.

glava (ročaj ključa)

luknja (odprtina za obroček)

steblo (vrat ključa)

zobje (zareze)

konica (konec ključa)

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

BRISAČA

SESTAVNI DELI
- telo brisače
- robovi
- zanka (za obešanje)
- okrasni trak (bordura)
- etiketa (oznaka)

VELIKOST
- velika (kopalna)
- srednja (za obraz)
- mala (za roke)
- dolžina in širina
- debeline (tanka, debela)

SNOV
- bombaž
- mikrovlakna
- bambusova vlakna
- mešanice (bombaž + poliester)
- frotir (vpojna tkanina)

BARVA
- bela
- modra
- roza
- zelena
- siva
- rumena
- oranžna ...

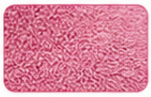
NAMEMBNOST
- brisanje rok in telesa
- vpijanje vode
- sušenje las
- uporaba po tuširanju, kopanju
- za vsakodnevno uporabo
- za higieno in čistočo

POSEBNOST
- mehka in vpojna
- na voljo v različnih debelinah
- pralna in hitro sušeča
- prijetna na otip
- pogosto zanke ali etiketa za obešanje
- lahko ima vzorce ali enobarvne izvedbe

ZAPOMNIM SI:
- Brisača je namenjena za brisanje in sušenje telesa ali las.
- Izberemo velikost glede na uporabo.
- Frotirasta brisača najbolje vpija vodo.
- Po uporabi jo obesimo, da se posuši.
- Redno jo peremo za čistočo in higieno.

telo brisače

robovi

zanka (za obešanje)

okrasni trak (bordura)

etiketa (oznaka)

velika (kopalna)

srednja (za obraz)

mala (za roke)

bombaž

mikrovlakna

bambusova vlakna

mešanice

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

BOBNI

SESTAVNI DELI
- bas boben (veliki boben)
- mali boben (snare)
- tom tomi (visoki in nizki)
- činele (hi-hat, crash, ride)
- stojala
- pedala
- paličke
- sedež

VELIKOST
- okrogle oblike
- različnih velikosti
- prilagojene starosti in višini bobnarja
- od majhnih do velikih

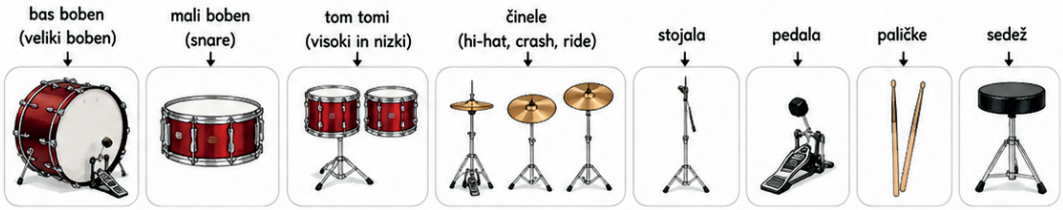
SNOV
- izdelani iz lesa in kovine
- bobni imajo napeto bobnarsko kožo
- činele so iz kovinske zlitine
- paličke so iz lesa
- stojala so kovinska

BARVA
- bobni so lahko različnih barv
- najpogosteje rdeča, črna, modra, bela, srebrna
- barve so lahko bleščeče ali mat

NAMEMBNOST
- glasbeni inštrument
- za igranje ritmov in pesmi
- uporablja se v različnih glasbenih zvrsteh
- za vaje, nastope in koncerte

POSEBNOST
- omogoča ustvarjanje ritma in tempa
- lahko se igra z rokami ali paličkami
- sestavljeni iz več delov, ki skupaj tvorijo celoto
- vsak del ima svojo vlogo in zvok

ZAPOMNIM SI:
- Bobni so glasbeni inštrument za ustvarjanje ritma.
- Sestavljeni so iz različnih delov, ki skupaj tvorijo zvok.
- Uporabljamo jih v različnih glasbenih zvrsteh in prostorih.
- Z vajo postanemo boljši bobnarji!

MISELNI VZOREC – KLJUČNE BESEDE

RAČUNALNIK

SESTAVNI DELI
- zaslon
- tipkovnica
- miška / sledilna ploščica
- ohišje (procesor, matična plošča)
- pomnilnik (RAM)
- trdi disk / SSD
- zvočniki
- kamera
- mikrofon
- napajalnik

VELIKOST
- velikost zaslona (npr. 13″, 15″, 17″)
- težа (lahek, srednje težak, težak)
- dimenzije (širina, globina, višina)
- velikost tipk (standardne, večje)

SNOV
- plastika
- kovina (aluminij)
- steklo (zaslon)
- silikon (tipke, podloga)

NAMEMBNOST
- delo (pisanje, tabele, predstavitve)
- učenje in raziskovanje
- komunikacija (e-pošta, video klici)
- brskanje po spletu
- zabava (filmi, glasba, igre)
- shranjevanje podatkov
- ustvarjanje (urejanje slik, videov)

POSEBNOST
- omogoča hitro iskanje informacij
- shrani veliko podatkov in dokumentov
- povezе nas z drugimi po vsem svetu
- lahko ga prenašamo (prenosnik)
- ima različne programe in aplikacije
- potrebuje električno energijo

BARVA
- črna
- srebrna
- bela
- siva
- modra
- rdeča
- zelena ...

ZAPOMNIM SI:
- Računalnik uporabljamo za delo, učenje in zabavo.
- Z njim hitro dostopamo do informacij.
- Pomaga nam pri ustvarjanju in reševanju nalog.
- Skrbimo zanj in ga redno posodabljamo.
- Po uporabi ga pravilno izklopimo.

ZANIMIVOST: Računalniki obstajajo v različnih oblikah: namizni (stacionarni), prenosni (prenosniki), tablični in vse-v-enem.

Tabela za samovrednotenje – opis predmeta

Kriterij	DA	DELNO	NE
Predmet sem poimenoval/-a.	☐	☐	☐
Opisal/-a sem **sestavne dele** predmeta.	☐	☐	☐
Opisal/-a sem **velikost** predmeta.	☐	☐	☐
Napisal/-a sem, iz katere **snovi/materiala** je predmet.	☐	☐	☐
Opisal/-a sem **barvo** predmeta.	☐	☐	☐
Pojasnil/-a sem **namembnost** predmeta.	☐	☐	☐
Dodal/-a sem vsaj eno **posebnost** predmeta.	☐	☐	☐
Pisal/-a sem v celih povedih.	☐	☐	☐
Opis je urejen in razumljiv.	☐	☐	☐
Preveril/-a sem pravopis.	☐	☐	☐

Kaj sem preveril/-a?	🟢 Znam	🟡 Delno znam	🔴 Potrebujem pomoč
Znam opisati, kako predmet izgleda.	☐	☐	☐
Znam opisati dele predmeta.	☐	☐	☐
Znam povedati, iz česa je predmet.	☐	☐	☐
Znam razložiti, čemu predmet služi.	☐	☐	☐
Znam dodati zanimivo posebnost.	☐	☐	☐
Znam napisati opis v pravilnem zaporedju.	☐	☐	☐

Preprostejša tabela za učence

Ključna beseda	Sem vključil/-a v opis?
Sestavni deli	☐ DA ☐ NE
Velikost	☐ DA ☐ NE
Snov/material	☐ DA ☐ NE
Barva	☐ DA ☐ NE
Namembnost	☐ DA ☐ NE
Posebnost	☐ DA ☐ NE

Zaključna samorefleksija

Vprašanje
Kaj mi je pri opisu predmeta dobro uspelo?
Kaj bi lahko še izboljšal/-a?
Katera ključna beseda mi je bila najlažja?
Katera ključna beseda mi je bila najtežja?
Naslednjič bom bolj pozoren/-na na …